

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani,
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani,
mă nia, America și alte țări străine 11 cor. anual
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foaie politică Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: „Foaia Poporului”, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).

Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-oraă
12 bani, a treia-oraă 10 bani.

Vaza Româanismului crește mereu!

Aceasta s'a dovedit din nou în zilele trecute la încheierea păcii între Turcia și Grecia. — Cetiți și judecați!

În timpul din urmă multă lume crede, că azi-mâne vom auzi numai iarăș, cumcă Turcia a pornit să se războiască cu Grecia. Când cu pacea dela București și după aceea, toate statele balcanice s'au cam împăcat între ele, afară de Turcia cu Grecia. Aceste două state se pare, că n'or vor scoate la sfârșit bun.

Îndeosebi Turcia, după ce a încheiat pacea cu Bulgaria, începuse a trăgână tare încheierea păcii și cu Grecia. Ba din contră: la Turcia se observă un fel de dorință, că să mai cuprindă ceva înapoi din ceea ce îi lăsase Greciei când cu pacea dela București. Acest plan al Turciei, desigur că ar fi fost sprijinit și de Bulgaria, care încă, — pe lângă tot năcazul ei în timpul din urmă, — ar fi sărit de asemenea asupra Greciei și ar fi dat ajutor Turciei.

Dacă s'ar fi întâmplat aceasta între Turcia și Grecia, atunci ar ajungea periclitată (de-a se nimici) și pacea dela București peste tot.

De aceea vedem, că România a fost cu ochii în patru. Ea s'a îngrijit de cu bună vreme, ca *ceea ce s'a hotărât la București să și rămână.*

Țara Românească are, pe lângă mulți alți bărbați mari, și pe ministrul de interne, dl Tache Ionescu. Acest bărbat e un mare orator (vorbitor) și cunoaște întreagă politica europeană (pe cea ungurească nu mai puțin, de când a fost oprit a trece în automobilul său cu tricolorul român etc.)

Dl Ionescu, care, după încheierea păcii la București a făcut o călătorie în aproape întreagă Europa, a fost acela, care a mijlocit și încheierea păcii între Turcia și Grecia. E drept, că ministrul român spune, cumcă el n'a mers la Constantinopol și Atena din însărcinarea României, ci chemat de Turcia (prin Taalat bey) și cu consimțământul Greciei.

Dar asta nu micșorează de loc vaza statului român, ci o mărește. Prin asta se dovedește, că ministrii Marilor-Puteri, cari sunt pe lângă guvernele din Constantinopol și Atena, n'au putut domoli pe Turci și Greci. (Acești miniștri încă s'au mai întrepus în câteva rânduri pentru împăcarea turco-greacă.) O adevărată împăcare a putut s'o pună la cale numai un ministru român (adeacă România).

Și-apoi chiar dacă România le-ar fi cerut celor două state, ca să se împace, încă

e de înțeles lucrul. Țara Românească a fost datoare, — pentru vaza ei și pacea lumii, — ca să se întrepună pentru recunoașterea păcii încheiate la București.

Iar în punctul acesta iasă la iveală însemnătatea, puterea și chibzuiala înțeleaptă a statului român. Din prilejul încheierii păcii între Turcia și Grecia s'a dovedit din nou, că acolo unde se întrepune România trebuie să se facă ceva, și încă așa cum dorește ea.

Ministrul român a fost foarte bine primit în Constantinopol, dar și mai bine și mai călduros l'au văzut în Atena, unde a fost ales ca cetățean de onoare al acelui oraș. Că de ce au făcut Grecii acest lucru, vor fi știind ei destul de bine; tot asemenea va fi știind și ministrul român cum să înțeleagă această atențiune a Greciei față de el.

Noi, de aici, din depărtare, încă înțelegem lucrul de căpetenie: dacă se întâmplă un război între Turcia și Grecia, iar Bulgaria ar fi ajutat pe Turcia, — atunci România ar fi sărit în apărarea Greciei. Deocamdată, însă, statul român a aflat cu cale mai bine a încerca o împăcare între Turci și Greci. Și fiindcă i-a izbutit aceasta, — România și-a câștigat din nou vază în fața Europei; România a dovedit din nou, că ea, dacă vrea, poate ori când să împedecă un război fără rost în Balcani; România a dovedit din nou iubire de pace și liniște, bine înțeles, dacă vaza și trecerea ei nu suferă.

Cât de mare însemnătate se pune pe România, am arătat și în numărul trecut, prin amintirea unor cuvinte ale regelui Constantin al Greciei. Acest rege, care e de altcum înrudit deaproape și cu împăratul Germaniei, și-a spus părerea asupra la o seamă de alianțe: între România, Grecia și Serbia, apoi între aceste țări și Turcia, sau poate chiar și cu Bulgaria la olaltă, dacă aceasta din urmă s'ar mai cuminți și va vede, că ea n'o s'o poată duce îndumănită cu toate țările din jurul ei.

Una e de însemnat și aci: orice fel de alianță a amintit regele Greciei, pe România a pus-o totdeauna în frunte.

Astfel, în zilele acestea, am avut iarăș prilejul să vedem, cum foile cele mai mari din țările Europei laudă România. Ba chiar și foi aproape de guvernele din Viena și Budapesta, — ca „Neue Freue Presse” și „Pester Lloyd”, — deși lor nu le-a fost plăcută noua întrepunere a ministrului român, totuși au scris articole de frunte în această cauză și au fost silite a recunoaște adevărul nestrămutat, că: *vaza și puterea României crește mereu.*

Iar noi, văzând și cetind aceste fapte, ne întărim mereu în convingerea noastră,

că: *prin vaza și puterea României crește și se întărește mereu vaza Româanismului întreg.*

Acestea sunt fapte, frați Români! Aceste lucruri se petrec sub ochii noștri! Iar în fața acestor fapte noi trebuie să ne bucurăm, trebuie să ne întărim în convingerea, că neamul românesc are un viitor cu mult, cu mult mai strălucit, decât cum își închipuesc asupritorii noștri de azi.

Orice popor, până când și-a câștigat libertate și un trai mai fericit, a trebuit să lupte mai mult sau mai puțin, după cum au fost împrejurările. Aceeaș soartă o are și poporul românesc.

Dar oricum am privi lucrurile, una stă: neamul românesc nu numai, că nu va peri, ci din contră are să se înalțe cu mult mai tare, ca de prezent. Și tot cu mult mai curând o să piară alte popoare, din jurul Românilor, fiindcă oamenii acelor popoare nu sunt nici pe departe așa de voinici, așa de mulți și cu atâta pricepere ca Românii.

Roata se învâрте mereu-mereu!...

Moștenitorul de tron al monarhiei noastre, arhiducele Francisc Ferdinand, petrece de câteva zile în Londra (capitala țării englezești), unde e oaspele regelui Angliei. E drept, că moștenitorul nostru de tron e însoțit și de soția sa, ducesa Sofia de Hohenberg, prin ceea ce s'ar pare, că această vizită la curtea engleză are mai mult o înfățișare familiară.

Dar, în urma unor împrejurări, lucrurile nu se arată astfel, cu toată desmințirea unor foi engleze aproape de guvern. Atât gazetele libere engleze, cât și cele franțuzești, văd un lucru politic însemnat în vizita aceasta. Asta se mai dovedește și prin aceea, că la prânziurile date de curtea engleză în onoarea oaspeților austriaci, au luat parte în mod oficial și ministrul de externe (pentru afacerile din afară) al Angliei, apoi ministrul austro-ungar la Londra, contele Mensdorf, și ministrul Angliei la Viena, Bunsen.

Prezența acestor persoane la curtea engleză le dă cam mult de gândit Francezilor, cari sunt *aliați* cu Englezii. Foile franțuzești văd aci un început pentru oare cari prefaceri cu privire la noua politică balcanică. Se tem adecă Francezii, că Anglia în viitor va sprijini mai tare Austro-Ungaria în Balcani: la deplina regulare a chestiei (afacerii) albaneze și la construirea de linii ferate în Orient, lucruri cari desigur vor atinge Serbia și Grecia.

De aceea, unele foi franțuzești sunt pentru o apropiere oarecare și între Franța și Austro-Ungaria.

De altcum, în zilele acestea s'a mai svonit și aceea, că Arhiducele Francisc Fer-

dinand a predat Regelui Georgé al Angliei o scrisoare a Maiestății Sale Monarhului nostru, prin care acesta invită pe regele Angliei să-l viziteze în Viena. (După cum se știe, Monarhul nostru de multă vreme nu mai face nici o vizită pe la curțile domnitoare străine. Asta din cauza bătrâneții).

Noui nedreptăți se pun la cale. Anume, după noua lege electorală, se pune acum la cale schimbarea cercurilor electorale. Iar dacă acest proiect (plan de lege) va fi primit, — ceea ce de sigur, că mame-lucii guvernului vor face, — atunci la alegerile viitoare vom avea nu numai o nouă lege electorală, ci și o nouă împărțire a cercurilor.

Și cum vor fi împărțite nouile cercuri? Tot de așa, ca Maghiarimea să ajungă deasupra! De ani de zile se fac cercetări prin comune și comitate: Unde se împartă pe cutare sau cutare comună, ca la vreme voturile naționalităților nemaghiare să fie risipite cât mai tare? Cum se vâram, de pildă, printre comune curat românești una-două ungurească sau sâsască, care apoi să le 'ncurce ițele? Astfel cugetă cârmuitorii nostri și astfel vreau ei să împărtească cercurile. Iar pe deasupra mai cercetează și aceea: Cum să-i împedecăm cu neștiutul scrisului și cetitului precum și cu nepriceperea limbei maghiare?

Iată cum vreau pace cârmuitorii nostri! Iată cum se lucră la scoaterea din dieta țării a unui popor de milioane, care amăsurat numărului său ar trebui să aibă în dietă la 70 de deputați, pe când noi n'avem astăzi nici șapte! Dar toate merg până la un loc!

Sașii încă iasă din amorteală. Așa am putea numi pornirea Sașilor, ce o observăm în timpul din urmă. Anume: Sașii au în mână lor conducerea câtorva comitate, locuite în parte mică de ei, iar în partea cea mai mare de Români. Compatrioții nostri se bucură de favorul de-a ne stăpâni, în urma slugărniceii lor față de Unguri.

Dar în viitor se poate foarte ușor întâmpla, ca să se schimbe lucrurile. E vorba adecă, că o să se schimbe administrația comitatelor astfel, ca toți funcționarii dela comitat, precum și dela oraș sau notarii comunali, să fie numiți de guvern, iar nu aleși de oameni, ca până acum. Urmarea acestor lucruri ar fi, că Sașii nu vor mai putea așa ușor îndesa oameni de-ai lor prin toate slujbele comitatelor, ci așezarea lor în posturi va atârna mai mult ca până acum de bunăvoința guvernului.

Auzind despre aceasta, pe Sași i-a cuprins frica, că cine știe ce se mai poate întâmpla azi-mâine cu ei, fiind și așa numai o mână de oameni. De aceea ei s'au întrunit zilele trecute în mai multe adunări la Sibiu, Brașov, Mediaș etc., hotărînd peste tot locul în modul următor: Comitetul central săsesc trebuie să se întrunească în curând, pentru a lua măsuri contra reformei administrative. Cu toate acestea, comitetele cercuale (cari au ținut adunările sus pomenite) nu pot întrelăsa să declare deja acum, „că au cele mai mari bănueli față de reforma (schimbarea) plănuită și că își susțin dreptul a critica proiectul de lege plănuit în afacerea asta, iar în caz de lipsă a-și trage chiar consecvențele politice“. (Asta însemnează, că Sașii amenință a nu mai părtini guvernul, dacă acesta va schimba conducerea administrației de acum).

Intr'adevăr e lucru curios să vedem: Ce vor face Sașii pe viitor, dacă s'ar aduce reforma amintită? Noi mai curând credem, că ei se vor milogî și mai departe la picioarele guvernului, fiindcă așa sunt Sașii învățați. Dar ne mai vine a crede și aceea, că reforma administrativă, cel puțin încă vr'o câțiva ani, n'o să se înfăptuiască. Asta și din lipsă de bani. Pentru că e peste puțină, ca guvernul să se ocupe cu gândul de dări nouă. Iar reforma asta aduce noi cheltuieli.

Regele Ferdinand al Bulgariei a plecat de-acasă și se află în călătorie prin Austro-Ungaria și Germania. Din cercuri bulgărești se vestește mereu, că Bulgaria va cere Marilor-Puteri o revizuire a păcii dela București. Dar la așa ceva credem, că nici chiar Bulgarii nu mai au nădejde, decât caută a se mângăia cu vorbe de-acestea.

Pe de altă parte s'a vorbit mult în jurul vizitei regelui Bulgariei la Monarhul nostru în Viena și la ministrul Berchtold. Din acest prilej au fost unii oameni, cari au susținut, că e pe cale a se încheia o alianță secretă între Austro-Ungaria și Bulgaria. Ba monarhia noastră ar avea de gând să ajute și cu bani Bulgaria, dându-i un împrumut oarecare.

Alte știri susțin însă, că Maiestatea Sa Monarhul nostru și ministrul Berchtold ar fi primit rece pe Ferdinand al Bulgariei, din cauză, că în decursul războiului Bulgaria pe deoparte cocheta cu Rusia, iar pe cealaltă a cerut Austro-Ungariei, ca ea să oprească România de-a porni contra Bulgariei.

Din parte-ne observăm: Se prea poate, că regelui Bulgariei să i-se fi făcut oarecare reproșuri (observări neplăcute) din partea ministrului austro-ungar. Dar cu toate acestea nu vedem nici un semn, care să dovedească, că Austro-Ungaria n'o să mai sprijinească Bulgaria. Deși trebuie să ne mirăm: Cum vrea să sprijinească monarhia noastră un stat, care stă azi atât de rău cu toți vecinii săi? Doar prin asta monarhia încă își atrage ura asupra sa din partea țărilor dușmane Bulgariei!

Un congres al naționalităților. La alt loc al foi noastre scriem despre marele sfat al delegațiilor. În acest sfat naționalitățile nemaghiare din Ungaria n'au nici un deputat, deși ele formează la olaltă mai mult de jumătate din populațiunea țării. Și ar fi mare lipsă, ca glasul vr'unui membru de-al naționalităților să se audă și în delegațiuni. Dar tocmai aceasta vrea s'o încunjure asupritorii nostri.

Astfel stînd lucrurile, „Gazeta Transilvaniei“ dela 5/18 Noemvrie 1913 scrie între altele următoarele: „A sosit vremea să descoperim și în fața străinătății starea lucrurilor. Nemaghiarii scoși din delegația ungară să se întrunească într'un congres în acelaș timp și în acelaș loc, ca și delegațiile, la Viena sau la Budapesta. Să se înființeze o a treia delegație neoficioasă, alături cu cele două oficiale. Vorbirile, criticile și părerile noastre despre mersul afacerilor în țară, să se rostească în congresul naționalităților. Iar despre aceste debateri să se informeze gazetele străine, cari astfel să afle despre națiunile nemaghiare și asupririle lor. Ne adresăm deci către comitetul partidului național român și îl rugăm să iee măsurile de lipsă spre acest scop.“

Asupra celor de mai sus răspunde organul oficios al partidului, „Românul“ dela

Arad, că în anul acesta nu se va mai putea face acest lucru, dar se va purta grije de asta pe anul viitor. —

E de prisos a mai spune, că ideea amintită în „Gaz. Trans.“ e foarte bună. Și ar fi cu cale, ca comitetul nostru național să cumpănească *serios* asupra ei. Nu se poate, ca în calea acestui plan să stee astfel de piedeci, cari să nu se poată delătura.

Delegațiunile.

— Ce sunt acele *delegațiuni*? — se vor întreba, poate, unii cetitori de-ai nostri dela țară. Acestora le răspundem, că sub cuvîntul *delegațiuni* se înțelege un sfat mare, din care fac parte mai multe zeci de deputați, atât din dieta și casa magnaților Ungariei, cât și din dieta și casa magnaților a Austriei. Aceste înalte corporațiuni, cari fac legile țărilor, aleg adecă din sânul deputaților lor un număr de deputați, cari se întrunesc cam odată într'un an, — de obicei toamna, — când apoi desbat și hotărăsc asupra tuturor afacerilor, pe cari le poartă Ungaria și Austria împreună.

Intre afacerile, pe cari Ungaria le poartă împreună cu Austria, sunt: *armata, vămile și politica din afară* a monarhiei etc. Aceste afaceri, îndeosebi armata și politica din afară a monarhiei, sunt cele mai de căpetenie pentru existența (viața) unei țări.

De aceea e de înțeles, că debaterile din delegațiuni sunt urmărite cu mare interes, atât în monarhie, cât și în străinătate. Aci, în delegațiuni, se judecă și cumpănește mai bine politica din afară a monarhiei. Aci e așteptată, de prezent, cu mare nerăbdare vorbirea ministrului de externe Berchtold, care va avea să deeseamă asupra politicei din afară. Iar în anul acesta frământările cele mai mari au fost cu privire la țările balcanice. Ținuta politică a monarhiei, în decursul războiului balcanic, a fost în multe rînduri aspru criticată.

Cu toate acestea, Berchtold va lăuda de sigur ținuta Austro-Ungariei, deși această ținută a ei, — în mai multe rînduri tare nelămurită, — a costat-o atâtea sute de milioane cu mobilizarea. Dar vor fi în delegațiuni și alți deputați, cari vor critica aspru unele stări din monarhie, între cari tocmai politica externă a monarhiei, care a ajuns azi a-și pierde tot mai mult trecerea în țările balcanice. Pe de altă parte, în delegațiuni vor ajunge mai întâi în debateri și nouele legi, ce sunt a se vota apoi de dietele ungară și austriacă, prin cari legi se cer atâtea sute de milioane, — dupăcum am scris într'un număr trecut, — pentru urcarea numărului recruților, comandarea de arme nouă și muniții etc.

Iată, deci, că din debaterile delegațiilor pornesc cele mai de seamă lucruri pentru țară. În alte țări nu sunt aceste delegațiuni. În monarhia noastră s'au pus la cale, pentru că în ele deputații (deși nu toți) dietelor ungară și austriacă să aibă puțină a judecă înainte asupra unor lucruri, cari după aceea se prezintă spre debateri dietelor. Iar ce hotărăsc delegațiunile, se primește totdeauna, — poate pe lângă mici schimbări, — în dietă, fiindcă ca membri în delegațiuni se aleg totdeauna deputați dietali mai de seamă.

Delegațiunile s'au întrunit în anul acesta Marți acum, în 18 Noemvrie n. la Viena (anul trecut se întrunise în Budapesta), Delegația ungară și-a ales de președinte

pe baronul Lang. (La constituire (alegere) au fost de față și cei trei miniștri comuni: Berchtold (ministru de externe), Bilinski (ministru de finanțe) și Krobotin (ministru armatei comune, adică afară de honvezimea ungurească, al cărei ministru e Hazai). Tot Marți s'a constituit și delegația austriacă.

Aici e de însemnat, că delegațiunile în mai multe feluri de ședințe: câte odată toți membrii la oaltă (ungari și austriaci), altă dată se întrunesc numai membrii ungari sau austriaci singuri (de aceea fiecare delegațiune își are președintele ei), iar altă dată câțiva membri ungari cu alți câțiva austriaci, pentru a desbate asupra la afaceri mai mărunte.

Mercuri, în 19 Noemvrie, înainte de amezii, delegațiile s'au prezentat — întâiu cea ungară apoi cea austriacă — în palatul Maiestății Sale, care a rostit în fața la amândouă aceeași vorbire, declarând prin aceasta de deschise ședințele delegațiilor.

Tot Mercuri după amezii la 4 ore, contele Berchtold a ținut, în subcomisia de externe ungară, o vorbire asupra stărilor politice din afară. În această vorbire lucrul de competență a fost cele spuse asupra stărilor din Balcani. (Până când scriem aceste rânduri nu se cunoaște mai deaproape vorbirea lui Berchtold). Vineri și Sâmbătă acum se va discuta asupra bugetului militar (adecă asupra cheltuelilor cu armata).

Ce ținută arată deputații ungari în delegațiuni? Oamenii guvernului sunt toți una, la comandă! Pe când deputații maghiari din opoziție (contrari guvernului) au de gând să facă scandaluri și acolo. Că întrucât le va izbuti, nu se poate ști până acum. Deocamdată au hotărât, ca ei să nu iee parte la deschiderea delegațiilor, adecă în palatul Maiestății Sale, voind ca prin aceasta să demonstreze contra guvernului. Tot asemenea au de gând, ca să nu iee parte nici la ședința, în care va vorbi Berchtold. Dar vor lua parte la ședințele, ce le țin amândouă delegațiile (ungară și austriacă) la oaltă. Aci au apoi de gând se facă scandaluri.

Dar pentru a împiedeca oarecari turburări, **guvernul ungar a comandat și în Viena garda din dietă.** (Au fost duși la Viena 16 polițiști din drăguța de gardă-poliție, care a fost înființată pentru susținerea ordinii în dieta Ungariei din Budapesta). Dar ce e mai curios? Pe baza le-

gii, garda ungară a fost înființată numai pentru susținerea ordinii în dietă, iar nu și față de membri din casa magnaților. Pe când în delegațiuni sunt membri contrari guvernului și din casa magnaților. Față de aceștia garda n'ar avea nici un drept a se amesteca.

Guvernul ungar a dus însă deocamdată 16 gardiști la Viena, deși membri opoziționali în delegațiuni sunt numai 8 inși. Se vine deci pentru fiecare deputat 2 polițiști. Frumoasă treabă ungurească! Nu le-a ajuns, să vede, scandalurile făcute în dieta ungară! Au plecat acum la Viena, ca să se facă de rușine și acolo.

Despre cele-ce vor mai urmă, vom scrie la timpul său!

În ședința de Mercuri a delegațiilor s'a prezentat **proiectul de buget comun** (cheltuelile ce le suportă Ungaria cu Austria la oaltă) pe prima jumătate a anului viitor. Aceste cheltueli sunt în total ceva peste 291 de milioane coroane, dintre cari pentru armată se dau aproape 278 milioane, ceea ce face cu aproape 40 milioane mai mult ca în anul acesta. Din aceste 40 milioane, Ungaria va avea să dea aproape 17 milioane mai mult ca anul trecut. (Având Austria mai mulți locuitori ca Ungaria, trebuie să dea totdeauna și ceva mai mult de jumătate la cheltuelile comune).

Un caz interesant, întâmplat la Viena în decursul zilei de Mercuri, e următorul: Fostul ministru-președinte Lukaci încă e membru în delegațiunea ungară. La ședința **Lukaci** a mers cu automobilul, iar când s'a coborât din automobil a fost huiduit de medicul veterinar Szerdahely. Atunci numai decât a sărit poliția vieneză, care a arestat pe Szerdahely.

Lupta în comitate.

Alegerile în comitatul Sibulului

se vor face *Mercuri acum în 26 Noemvrie n.* Pentru a face pregătirile de lipsă, comitetul nostru central comitatens s'a întrunit Sâmbăta trecută, la 15 Noemvrie n. c., în Sibiu. În această ședință s'a hotărât lista candidaților români, iar cu îndeplinirea hotărârilor luate s'au însărcinat comitetele cercuale ale Românilor alegători de pe teritoriul comitatului.

Se atrage atenția tuturor conducătorilor și alegătorilor români, ca să iee în seamă celece li se vor spune din partea acestora, cari au luat parte la consfătuirea Românilor de Sâmbătă.

Frați alegători români! Mergeți cu toții și vă folosiți de dreptul de alegere, ce-l aveți! Comitatul acesta e aproape curat românesc, numai conducerea lui au acaparat-o Sașii. Iar până când se va schimba aceasta, avem datorința a năzuî într'acolo, ca măcar în congregație să fie mai mulți Români aleși. Dar aceasta nu se poate decât luând parte cu toții la votare. De aceea, pe ziua de Mercuri să vă prezentați cu toții acolo, unde trebuie să vă dați votul și să dați ascultare conducătorilor români din fruntea comitatului!

Luați cu toții pildă dela ținuta bărbătească a alegătorilor din cercul Tulgheșului, despre ceea ce scriem mai jos. Ajutați cu toții, ca pe săptămâna viitoare numai lucruri bune să putem vesti din comitatul nostru!

Alegerile în comitatul Ciucului.

Despre o luptă frumoasă primim știre din cercul Tulgheșului, comitatul Ciucului. În acel cerc Ungurii sunt împărțiți în mai multe partide, iar Românii unindu-se toți la oaltă au tras un bun folos din ceterle Ungurilor, astfel că din două locuri unul a căzut Românilor, pe când Ungurii, — deși aveau 4 candidați, — abia au scos un candidat de-ai lor. Pentru a vedea cum judecă acești harnici Români asupra stărilor dela ei, în legătură cu ticăloșiile din comitatul Arad și Făgăraș, dăm mai jos întreagă scrisoarea, primită despre acea alegere. Iată ce ni se spune:

În 15 Noemvrie n. a. c., adecă Sâmbăta trecută, a fost aici, în **cercul Tulgheș**, alegerea a doi membri în **congregația comitatului Ciuc** (comitat unguresc pot să zic). De cercul Tulgheș se țin 4 comune: Bicăzul curat românesc, apoi Corbul și Bilbor mai amestecate, iar Borsecul curat unguresc. Candidați au fost 5 cu totul: un Român Dumitru Doborean, director de bancă, și patru Unguri, anume Todor Antal, director de bancă, Roth Albert farmacist, Csato Sandor notar, toți din Tulgheș și Csato Iozsef notar în Bicaz.

Din Bicaz au venit 67 alegători, iar celelalte comune au avut 180 alegători pre-

Cu paloșul.

91

Poveste vitejască din vremea descălecatului Moldovei
de
Radu Rosett.

(Urmare din Nr. 37).

Ochii lui Antal începură să steclească.

— Dar bagă bine de seamă, adaose Cărăbuș, să nu umblî cu vicleșug: ai nemeri-o rău! Oamenii ce te vor încunjură nu te vor lăsa să te depărtezi măcar o clipă din mijlocul lor și la cea mai mică bănuială că nu te porți cinstit, te vor ucide fără milă. Prost ai fi și mult ai pierde dacă ai umbla cu vicleșug, căci chiar presupunând că ai izbuti să scapi de oamenii mei și să dai de știre șoltuzului și namestnicului că voim să facem scăpat pe osândit, ce mulțămire oare ai putea să ai dela ei?...

— Nu mai purcede, întrerupse Antal, nu mai pierde timpul în vorbe zadarnice, nu sunt un prost să dau un bou pentru

un ou. Șoltuzul și namestnicul m'ar mulțami poate cu zece galbeni, mult cu douăzeci, iar Dumneta îmi dai o avere întreagă, îmi faci un dar împărătesc. Te voi sluji cu credință!

Cărăbuș, luând pe Berilă și pe Ion de o parte, se sfătuî lung cu dânșii în șoapte, dar fără a pierde pe Ungur din ochi. După ce isprăvi, se duse la masa pe care se aflau sacii cu galbeni, îi legă împreună cu o curea și, punându-i sub-suoară, se îndreptă spre casă. Antal se făcuse mai galbăn decât ceara.

— Cum, strigă el, pleci cu banii?

Cărăbuș zâmbi.

— Da, zise el, îi ieu cu mine. Nu vreu să știu unde se află ca să nu ai poftă să vii să pui mâna pe ei; ci vreau să știu că fără de mine nu ai să-i poți găsi, nu ai să-i poți avea, că numai eu ți-i pot da. Adă-ți bine aminte de câte ți-am spus și dacă ai poftă de galbeni, poartă-te întocmai cum te-am povățuit.

Cu aceste cuvinte Cărăbuș ieși pe ușă,

lăsând pe Ungur sub paza lui Berilă și a lui Ion.

XLIX (49).

Nu lăsați oameni buni!

A doua zi, Duminecă, desdimizeată, târgoveții Bacăului, când începură să deschidă dughenile, fură cuprinși de mirare văzând numărul mare de țărani necunoscuți, care mișunau pe ulițele orașului. De obicei, din zece țărani care treceau pe uliță în zilele de târg și de sărbătoare, fiecare negustor cunoșteă cel puțin șapte sau opt, dar azi de abie dacă cunoșteă pe unul dintre douăzeci. Ungurii locuitori ai sateilor mărginașe, care alcătuiau totdeauna grosul acelor care veneau să vândă, să cumpere, să petreacă, sau chiar numai să caște gura în oraș, erau astăzi pierduți într-o țărănime, pe cât de numeroasă pe atât de necunoscută, îmbrăcată în toate porturile din țară.

Dar bătaoare la ochi eră, mai ales,

zenți. Toți Românii au fost numai 80, ceilalți alegători erau Jidovi și Unguri. Cu toate acestea, puținii alegători români așa au lucrat și ținut la olaltă, încât din cei 5 candidați a ajuns ales numai un Ungur, anume Todor Antal, iar de al doilea membru a fost ales un Român, dl Dumitru Dobreanu, director de bancă.

Nu e mare treabă ceea ce am făcut noi, dar între împrejurările cari trăim totuși credem, că ne-am împlinit datoria și am făcut un pas înainte, nu înapoi. Iar dacă Vă scriem și D-Voastră acestea, o facem ca să spuneți „domnilor” din comitatele românești Arad și Făgăraș, că ce au putut face câțiva Români — uniți la olaltă — față cu un număr așa mare de altă nație în comitatul unguresc Ciuc. Dar noi altcum am lucrat, nu cum a făcut în alte comitate inteligența română cu alegătorii români, să nu le spună cum stă lucrul și cum trebuie să se poarte și că fiecare e alegător liber. Când cetim în foi despre cum au mers alegerile în comitatele din părțile acelea ni s-a ridicat părul în cap și ne întrebăm: Ce vom mai ajunge cu așa conducători ai poporului cum sunt aceia, cari nici nu s-a prezintă la alegeri?! Aici, cu toate că pretorele e Ungur, ba el a fost și ca președinte, iar membri de încredere, tot Unguri au fost, — nu s-a întâmplat nimic, ce nu s-a cade, și jandarmii încă n-au avut nevoie de sulitele lor. De altcum pretorul nostru, Veres Lajos, e om de cinste, căci el le dă pace la alegători, să-și folosească fiecare dreptul de vot după cum voește.

Onorată Redacție! Dela alegerea noastră credem, că ar putea să învețe și amărâțul de pretor și notar din Viștea de jos. Păcat de țâța românească ce-au supt-o acei oameni, cari ne fac neamul de rușine, și sunt de-o sută de ori mai răi decât un străin! V-am scris aceasta numai pentru ca să aflați și să judecați și D-Voastră, între alegerea dela noi și cea dela Viștea de jos, unde toți au fost Români, și totuși s-au purtat atât de slab. *Un abonat.*

Da, da, Aradanilor și Făgărașenilor, Vă fac de rușine frații nostri de prin alte părți! Vă place?! Noi credem, că numai spre cinste nu vă servește așa ceva! Îndreptați-vă până nu-i prea târziu! Nu vă bateți joc de numele de Român și de numele mamelor voastre, pe cari le-ați supt de piept! Vremurile se vor schimba azi-

mâne, iar atunci și mai mult vă va ajunge ocară pentru slabele voastre fapte, ce le-ați făcut în aceste zile!

Iar voi, frați români de prin alte părți, luați pildă dela Românii nostri din cercul Tulgheșului, cari s-au purtat atât de vrednic, ținând cu toții la olaltă!

Ce scriu alte gazete?

„Drapelul” (Lugoj), foaia fraților nostri bănățeni, scrie, în legătură cu svonurile despre pace, între altele, următoarele: „Aproape nu trece zi fără să dăm prin gazete — atât în cele dela noi cât și în cele din România și străinătate — de câte o știre cu privire la împăcarea dintre Maghiari și Români. Ba că pacea e pe cale, ba că este deja gata, — unele gazete au știri mai ales din Oradea-mare și știu povești chiar și mărunțișuri, — ba că condițiile de pace s-au prezentat deja spre întărire și Regelui Carol al României și guvernului român, care le-a primit.

„Noi, cei pe cari ne privește, stăm u-luiți și nu putem înțelege: De unde atâtea svonuri, când stările sunt aceleași azi, ca și ieri sau alaltăieri și de ani de zile? Noi nu știm să se fi întâmplat nimic deosebit, ceea ce ar îndreptăți încheierea unei păci. Căci să fim în curat cu un lucru: La noi stăm față în față cu politica cârmuirii, care vrea să aibă în vedere numai interesele maghiarismului (adecă vrea să facă din țara aceasta, locuită de atâtea naționalități, o țară locuită numai de Maghiari). La noi pacea nu are să fie și nici nu poate fi un pact (o învoială) numai așa. Noi Românii suntem azi asupriți politicește, culturalește și economicește în Ungaria. Nu ni se recunoaște nici dreptul la o viață națională (ca Români), nici dreptul la cultură proprie și peste tot suntem considerați ca un popor primejdios pentru acest stat. Intre astfel de împrejurări, se înțelege de sine, că noi nu putem fi mulțumiți cu starea în care ne aflăm și că ne împotrivim din răputeri contra tuturor încercărilor de-a ne contopi ca Români. Câtă vreme va dăinui acest fel de cârmuire, nu poate fi vorba nici de pace și nici de împăcare. N'are însă politica cârmuirii (a guvernului) decât să ne dea și garanteze deplină libertate politică, culturală și economică, iar atunci pacea urmează dela sine. Dar toate acestea nu atârnă dela noi, ci

dela guvern. Lupta nu noi am provocat-o, ci lupta de apărare am fost siliți a o lua. N'au decât să înceteze asupririle și atacurile contra vieții noastre naționale, iar atunci se pot schimba lucrurile în spre bine. Sortii păcii nu sunt în mâna noastră. Zădarnic ni se dă sfatul de aici și de dincolo să fim cuminți și să nu umblăm după lucruri, ce nu se pot împlini, ci să întindem mâna de pace. Cui s'o întidem? Celuice caută să ne nimicească? Aceasta nu o putem face, câtă vreme mai este o scânteie de simț românesc în noi. Aceasta n'ar fi pace, ci numai închinare. A ne nimici noi înși-ne nu poate cere nimenea în mod cinstit.

Dar întindem bucuros mâna de pace celuice ne garantează libertate politică, culturală și economică amăsurat numărului nostru ca popor de milioane. Și nădăjdum, că va sosi acest moment, care nu este numai în interesul nostru, ci și al statului. Dacă în timpul din urmă însemnăta-tea Ungariei a ajuns atât de mică, deși a fost și este vecinul cel mai de aproape al vetrei de foc în Balcani, — la asta e de vină Ungaria însăși, care în urma nenorocitei politici de naționalități, a respins dela sine toate puterile însetate de libertate națională. Toată lumea înțelege, că Ungaria astăzi nu are altă cauză (afacere) mai arzătoare, decât mulțumirea naționalităților pe temeiul dreptului și dreptății. De aceea se și pare străinătății, că politica Ungariei va vindeca în viitor ranele trecutului și va înstăpâni pacea popoarelor din țară. De aici multe știri străine despre pace. Căci străinătatea nu-și poate închipui, că bărbații de stat ai Ungariei, cari nu sunt respunzători numai pentru prezent, ci și pentru viitor, nu vor înțelege acum starea lucrurilor, că n'au nimic mai de căpetenie pentru viitorul Ungariei de făcut, decât mulțumirea popoarelor nemaghiare, a căror mulțumire dă Ungariei în mână cheia Orientului. Așa i-se pare străinătății. Dar guvernării nostri nu înțeleg aceasta nici acum. Cel puțin până de prezent n'am observat nimic, ce ne-ar îndreptăți la schimbări atât de însemnate.”

Vedeți, prăpădiților, — cari v'ați mulțumit „c'un os de ros”, — ce vreau Românii și cum scriu toate foile românești asupra păcii!?

lipsa aproape desăvârșită de femei: par'că și dăduse întâlnire în Bacău numai bărbați zdraveni. Și, spre năcazul negustorilor, ei nu cumpărau nimic și nici nu intrau prin dughene.

— La ce dracul, să mai fi venit toți moșicii aceștia atât de dimineată în orașul nostru dacă n'au ce vinde și nu cumpără nimica, întrebă de pe prag, blănarul Simion pe vecinul său, abageriul Alexe.

— Mai știi, cumetre, răspunse Alexe, nu-mi dau seamă nici eu, adăogând pe urmă: doar să fi venit să privească la cazna Păunașului.

Simion blănarul se bătă pe frunte.

— Bine zici, vecine, prost mai sunt eu că n'am ghicit-o îndată. Au venit să privească la cazna hoțului. Mila Domnului, de acum o scăpat lumea de dânsul. Mărfurile străine nu vor mai plăti o vamă îndoită și, ieftinându-se, poate va crește și aliș-verișul nostru. Numai de l-ar chinui călăul cum i se cade ca să se îngrozască moșicimă și să-i piară pofta de hațducie pe viitor.

— Da, zise Alexe abageriul, soarele este sus: călăul trebuie să sosească dacă n'a fi și sosit la temniță, iar noi să mergem și să privim când îl vor scoate. Vânzare tot nu are să fie până ce nu s'a isprăvi cu dânsul.

— Bine ai vorbit, cumetre, zise Simion, te însoțesc bucuros.

Poronci băieților din dugheană să fie cu băgare de seamă și se depărtară împreună spre temniță.

Pe măsură ce s'apropiau, calea era din ce în ce mai ticsită de lume și numai cu greu izbuteau să-și facă drum prin mulțimea țărănilor, strecurându-se printre dânsii, iar în drum fața abageriului se întuneca din ce în ce. În sfârșit, cu mare greu, ajunseră până la temniță și s'apropiară de poartă, unde se adunase mai mulți negustori, Români, Sași și Unguri.

Blănarul și abageriul, fiind fruntași ai breslelor lor, fură întâmpinați prietenește de tovarăși. Unul din ei, un butnar sas, lung și gros, cu părul galben și cu fața

roșcovană, văzând privirea îngrijită a abagerului, îl întrebă:

— De ce ești așa de posomorît, Jupâne Alexe, te doare poate inima de soarta ce-l așteaptă pe hoțul de Păunaș?

— Ba nu, răspunse Alexe, mă tem să nu ne doară pe toți inima, că el nu va avea parte de soartă rea.

— Nu te înțeleg. Ce vrei să spui? Întrebă iar Sasul.

— Ah, Doamne! Se vede că sunteți orbi, zise abageriul întorcându-se către toți negustorii care stăteau cu grămada înaintea porții. Nu v'o cuprins mirarea de numărul moșicilor necunoscuți care au pătruns în oraș de astă noapte? Văzuta-ți mai atâta lume într-o Duminecă în Bacău? Băgat-ați samă câți dintr'înși sunt cunoscuți și câți necunoscuți, voi care ați copilarit în acest oraș și în împrejurimile lui?

— Intr'adevăr, răspunse Sasul, văd o mulțime de țărani, aproape toți necunoscuți, dar nu înțeleg pentru ce te îngrijești. Ei

Glasul înstrăinatului.

Din scrisoarea unui abonat al „Foii Poporului” în America dăm următoarele părți, întocmai cum sunt scrise: Domnule Redactor! Imprejurările materiale au adus cu sine, că noi poporul de rând am fost siliți să părăsim vatra părintească și să emigrăm în lumea nouă, în America, unde convenim cu fel și fel de popoară. Aceste popoară, să întrec în cultură, bunăstare și vază. Ba chiar și copii, pun cu fală la bancă bănișorii ce-i câștigă. Pe un American nu-l vezi umblând amețit de beătură. Și eu mă gândesc mult, că ce-o fi cauza, de noi Românii, ne fălim numai cu băutura și lucruri imorale?...

Eu sunt de un timp nu tocmai scurt venit aici și am umblat multe orașe prin America... Am văzut școli și biserici pompoase, apoi azile pentru oameni neputincioși și bătrâni și pentru copii orfani etc. Aceste așezăminte sunt făcute mai totdeauna numai din donațiuni dela oameni cu stare materială mijlocie.

Părerea mea este aceea, că noi Românii am primit o creștere nu chiar bună dela unii cărturari de-ai noștri... Și-apoi mai este un obicei nu frumos la o parte din inteligența noastră, că atât la sate cât și la orașe, benchetuesc domni de-ai noștri în cele cărcime, în rând cu lăutari nopți întregi... Poporul de rând luând pildă, își otrăvesc sufletul cu rachia...

În America nu lauzi strigând Americanii în făgădău și nici cioroi de lăutari făcând gălăgie cu cârțiala lor... Americanii își au distracția fără beătură, cetind și povestind...

Noi Românii nu suntem nici destul de statornici în religiunea strămoșească, nu ținem la legea creștinească, cum țin alte nații... Vă rog, domnule Redactor mai publicați din când în când în Foaie vorbe despre religie, mai ales la serbători, ca să știm și noi, aceștia din *Amărăta* (a se înțelege desigur America, *Red.*) ce însemnătate au serbătorile bisericesti. Scuzați că v'am răpit timpul pentru a ceti aceste rânduri etc. *Ioan Boia*, Terre-Haute, Ind.

Nota Redacției. Am aflat cu cale a nu trece cu vederea această scrisoare, ci să le-o punem la îndemână aceluia, la adresa cărora sună. Poate că nu le strică a le mai arăta câte odată oglinda, spre a se

vedea cât sunt de frumoși. Iar pentru conducătorii noștri cu dragoste întru înaintarea poporului, credem că încă e interesant a ceti aceste rânduri, din care se vede la ce constatări a ajuns un simplu țaran la câțiva ani după trecerea oceanului. Cât ce ne privește pe noi, observăm că vom publica în viitor și oare cari articole asupra serbătorilor noastre mai însemnate. Totul, ce ne împedecă, este locul, care nu e prea mare; altfel am publica multe-multe lucruri în foaie.

Pentru monumentul lui Vlaicu la Orăștie.

am mai primit la administrația „Foii Poporului” următoarele contribuiri: George Mihaescu, Newark Ohio cor. 1.20; Timofteiu Crețiu, Celic (Bosnia) cor. 1.50; Ioan Crăciun, Brateiu, Ioan Floca, Cheslăr, George Muntean, Boian, și Ioan Nedela, Dobârca, câte 40 bani.

Dela harnicul băeș Iosif Vesa din Cristolțel (comitatul Solnoc-Dobâca) am primit cor. 15.60 dimpreună cu următoarea scrisoare: Ca miner la societatea franceză de aici, am făcut o colectă între puținii Români, cari ne aflăm aici. Suntem o parte Bănățeni din comitatul Caraș-Severin, iar alții de prin părțile Abrudului, Buciumani și din alte cercuri. Din puținul nostru câștig punem și noi o parte pentru onoarea neamului românesc, pentru răposatul Aurel Vlaicu, într'a cui amintire se va ridica monumentul. De aceea dăm și noi ajutor din cât putem. (Ce cuvinte frumoase din partea unor oameni, cari atât de cu greu câștigă banul și pe lângă o muncă foarte obositoare înlăuntrul pământului. Ei n'au carte multă, dar au o inimă curată și simțitoare... Poate tocmai în urma muncii lor, care încă e împreună cu atâtea nenorociri. *Redacția*). Aci urmează numele celor care au plătit la colectă: Iosif Vesa 3 cor., Elena Vesa 1 cor., Terezia, Paraschiva și Silvia Vesa câte 40 bani; George Nicoară 3 cor., Zaharie Lăpușan și Ioan Negrilă câte 1 cor., Lazar Scrobote 40 bani, Ioan Tontea 60 bani, Costea Alexandru hegeduț 1 cor., Ioan Iancu tangaceu 1 cor., George Pap 50 bani, Simion Trifan 50 bani, George Costinaș 40 bani și Ioan Lupu 1 cor.

Literatură și știință

Din gândurile țaranului.

— Toamna. —

Când toamnă e și nu-i strânsură
În pod, în pivniță și șură,
Când n'a rodit ogorul grâu
Și iarba n'a fost până 'n brâu,
Butucul viței a secăt, —
I-atât amar și jale 'n sat;
Și-atâtea gânduri se frământ'
Sub frunți plecate la pământ;
Și-atâta plâns e 'n lgraiu și port,
De crezi, că 'n toată casa-i mort.

Săteni glumeți de alte-ori
S'atât de triști și gânditori.
Ei nu mai răd, când e de răs,
Peste-un minut, nu știu ce-au zis;
Că-i grea grija zilei de mâne,
Când cer copiii și nu-i pâne.
Și prea amar e, a te ști,
Că birul nu îl poți plăti.

Când toamnă e, toamnă târzie,
Și vântul cântă a pustie,
Iar corbii croncănesc în aer,
Și 'n sat i-atâta plâns și vaer, —
Se lasă 'n suflet o povară
Atât de grea și de amară,
Că nu sunt vorbe-atât de dulci
S'o poată ușură atunci,
Și nu sunt ochi să verse dor,
Balzam de chin alinător!

Petru O. Orăștanu

Intrebare potrivită.

Mama (care are obiceiul de se da cu rumenele): Hai dragul mamii, să te spăl, că te faci frumos.

Copilul: Da d-ta de ce nu ești frumoasă când te speli?

Sunt voioasă.

Voioasă sunt c'am cetit
Despre scumpul meu iubit,
Că se află foarte bine
Cugetându-se la mine.

Eu mă aflu foarte rău
Că trece timpul prea greu,
Până ce-i veni la noi
Ca să vorbim amândoi. *M. M.*

sunt veniți să privească cazna hoțului vestit...

— Dar, întrerupse Alexe, n'ai văzut că cu toate că-i cald ca în luna lui Cuptor, toată mojmicea asta păstrează sumanele pe dânsa, par'că ne-am afla în vreme de iarnă. De ai fi venit ca mine, străbătând prin mijlocul lor, zău că ai fi îngrijit, căci coastele și coatele Dumitale ar fi simțit ghioage, baltage și palose ascunse pe sub sumane.

— Și oare pentru ce să fi venit ei înarmați în oraș? întrebă un meșter ciubotar ungur.

— Pentru ce? zise Alexe, dar în ce lume trăiți? Nu știți voi că Păunașul Corbilor, care pentru Vodă și pentru noi este un dușman și un hoț, de țărănime este privit ca un mântuitor? Nu pot să înțeleg pentru ce namestnicul voiește numai decât ca cazna să se facă în fața norodului. Era mult mai cuminte că ea să se săvârșească în temniță și numai moartea pe roată să se 'ntâmpale în fața obștii. Tare mă tem că norodul în loc să vadă o priveliște care

să-l îngrozească, va avea parte de luna care-i va spori îndărătnicia și cutezanța.

— Dacă este așa, zise butnarul, apoi nu este nici o clipală de pierdut: trebuie să dăm de știre namestnicului și șoltuzului pentru ca ei să ia măsuri de apărare.

Tocmai atunci se auzi un sgomot mare. Din mulțime izbucniră huiduieli, șuierături, strigăte de: călăul! călăul! și deasupra mării de capete, apărură un steag de slujitori călări care-și făceau loc lovind în dreaptă și în stânga cu lemnul sulitelor. Mergeau în pasul căilor și, în mijlocul lor, se vedea venind un car cu patru boi în care ședea îmbrăcat în roșu, călăul, având împrejurul său ajutoarele lui, patru oameni nalți și spătoși, îmbrăcați țărănește, iar un al cincilea un băiet mic și sprinten mână boii.

Când cel dintâiu rând de slujitori ajunse la poarta temniței, aceasta se deschise pentru a lăsa să intre prohodul în curtea care era plină de slujitori pe jos.

— Vezi, zise butnariul lui Alexe, namestnicul nostru s'o îngrijit și o luat măsurile trebuitoare pentru a respinge pemojici.

Alexe, dădă din ameri.

— Și ce vrei să faci o sută și cinci zeci de slujitori, câți îi are namestnicul, față cu două sau trei mii de oameni hotărâți, zise el.

Căruța cu călăul pătrunsese acuma în curte și, odată cu cele de pe urmă rânduri de slujitori, intrase și negustorii noștri, iar poarta se închise după dânsii.

În mijlocul ogrăzii, spre mirarea lor, văzură pe însuși namestnicul, încunjurat de căpeteniile slujitorilor și de mai mulți pargari. Fața lui era îngrijită. Cum văzu pe călău îi făcă semn să se deie jos din car și să se apropie de dânsul. Când Antal, însoțit de ajutoarele sale, se închină adânc înaintea lui, namestnicul îi zise:

— Mi se spune că orașul este plin de țărani necunoscuți și înarmați, s'ar putea ca ei să se fi adunat spre a încerca să facă scăpat pe vajnicul hoț osândit să-și ispășască astăzi fără de legile. Dumnealor, și namestnicul arată spre pargari, mă sfătuiesc, unii să nu scot pe osândit afară, ci să poroncesc ca cazna să se îndeplinească

Cum se face granița Albaniei.

— Vezi descrierea pe pagina 7. —

aice, în ograda temniții; alții ca fără al mai căzni să pun să-i taie capul și să-l arunce mulțimii. Mie însă nu-mi vine să arăt astfel moșicimii că îmi este teamă de dânsa; vreau ca acest hoț și răsvrătitor să moară în chimurile cele mai grozave, în fața mulțimii, pentruca mulțimea să vadă de ce soartă au parte acei care se răsvrătesc împotriva lui Vodă. Prin urmare sunt hotărât să-l scot afară din curte și să-l duc la locul unde mor hoții. Dacă prietenii lui vor încerca să-l scape din mâinile noastre, slujitorii mei vor ști să le răspundă după cum se cuvine. Dar, pentruca să nu fie nici un chip de scăpare pentru el, îți poronesc ție și ajutoarelor tale că, la cea dintâiu încercare ce s'ar face din partea mulțimii, îndată să-l uidești. Aveți cu ce.

Antal, când auzi de sfatul părgarilor, se îngălbeni, un tremur îl cuprinsese și suflarea i se opri. Dacă namestnicul ascultă de acest sfat, atunci pierduți erau galbenii, căci din curtea plină de slujitori nici nu era de gândit să poată scăpa osânditul. Când însă auzi de hotărârea namestnicului,

de a scoate pe osândit din ogradă, el răsuflă lung și i se părură că grămada de galbeni scânteiește înaintea ochilor lui.

— Fii fără grijă, stăpâne, zise el, osânditul chiar de ar avea aripi ca să zboare nu ar putea scăpa viu din mâinile noastre. Numai să-mi dai voie să schimb fiarele cu care este încătușat, prin altele care le-am adus cu mine.

— Asta este treaba ta, răspunse namestnicul, numai să știi că dacă cumva hoțul ar scăpa cu viață, tu cu bună seamă că nu vei vedea ziua de mâine.

Namestnicul poronci temnicerului să aducă pe Mihai, din beciul unde era închis în încăperea de deasupra, unde urmă ca călăul să-i schimbe fiarele și temnicerul, urmat de călău, cu ajutoarele lui, dispărură pe ușa temniții și în curând se auziră lovituri de ciocan.

Negustorii care urmăse prohodul călăului se apropiase în acest timp de părgarii care însoțeau pe namestnic și începuse a schimba cu ei păreri asupra hotărârii namestnicului. Cei mulți o lăudau: unii pro-

roceau că moșicimii nu vor îndrăzni să se miște, alții, ziceau că chiar dacă s'ar mișca, nimic n'ar isprăvi în urma măsurilor luate de namestnic. Numai Alexe abageriul se arătă tot îngrijit.

— Mai știi ce se poate întâmpla în astfelu de învălmășală, zicea el. Călăul și ajutoarele lui au poroncă să ucidă pe osândit la cea dintâiu încercare a mulțimii. Dar dacă ei cad uciși de săgeți, de pietre sau de țapi înainte de a-l putea uide? Așa-i că hoțul poate să scape?

— De prea multe te temi, cumetre Alexe, ziseră negustorii, mai mulți din ei zâmbind de grijile abageriului.

— Dar dacă călăul este cumpărat de prietenii Păunașului? mai urmă Alexe. Rădeți? N'aveți pentru ce. Știți ca și mine că hoțul, în vremile din urmă, a strins bani cu ghiotura. Ați văzut oameni mari, căpitani și soli, care s'au vândut pe bani și credeți că un călău, un om cu sufletul vândut de mult dracului, ar stă la îndoială ca să se vândă unui hoț pentru un desag de aur? (Va urma.)

Cum se face granița Albaniei.

— Vezi chipul pe pagina 6. —

Dupăcum se știe, Marile-Puteri au hotărât la Londra, ca dintr-o parte a teritoriului cuprins de statele balcanice dela Turcia, să se înființeze un nou stat cu numele *Albania*. Acest teritoriu n'a putut deci să le rămână în stăpânire Serbilor, Bulgarilor, Grecilor sau Muntenegrinilor.

Dar acum e de lipsă ca Albania încă să-și aibă granița ei bine lămurită, altcum se pot întâmpla mereu scandaluri și atacuri de tot felul. De aceea s'a ales o comisiune internațională (adeacă o comisie, din care fac parte reprezentanți de-ai Austro-Ungariei, Italiei, Angliei etc.), spre a măsura locul și rândul granița noului stat.

Chipul nostru de azi ne arată această comisie, care și-a început lucrările în partea nordică a Albaniei, în spre lacul Ochrida. Dar fiindcă e temere, că comisia ar putea fi cumva atacată de oare-cari nemulțumiți cu împărțirea graniței, — s'au adus la fața locului soldați din armata austro-ungară și cea italiană, cari stau gata spre a respinge orice atac neașteptat.

Poezii populare.

Din Hodac.

Nevestele din Hodac,
Toate umblă fără cap.
Că s'au dat pe ungurime,
Nu poartă port din vechime,
Cum purtau doar mai demult,
Port frumos și mult văzut.

Acum pun bumbi pe 'ntrecute,
De gândești că-s niște slute.
Acum fac cătrînțe 'n copci,
De le răd și câinii noști.
Și ele fac la podoabe, —
Cucuruz n'au, — pier de foame.

Cum va da Dumnezeu vadă,
Că ele-și pun bumbi în coadă.
Șapte cheiți pe o mână,
In pod nu-i grâu, nici slănină.
Cămeși fac tot pe 'ntrecute,
Șirile cu bumbi bătute.

Chilipeni din grădinuță
Li fac muștră pe cătrînță.
Ele sed numai la joc,
Par'că n'au bărbați de loc.
Iacă fruntea înainte,
De gândești că-s niște sfinte.

Frunză verde lemn uscat,
Is culese din Hodac,
De doi feciori învățați
Cu numele-asa chemați
Unui Fărcaș Vasilie
Și cu Frandez Zacharie,
Vasilie lui Culae,
Zaharie lui Partene.

Spre știre.

Cu numărul de față al „Foi Pop.” am început iarăș publicarea frumosului și istoricului roman „Cu paloșul”, asupra căruia atragem deosebită atenție a cetitorilor noștri.

Acest roman cuprinde o parte a istoriei neamului românesc, de aceea merită a fi citit de toți oamenii noștri, fiindcă din el vor auzi despre multe fapte vitejești vechi.

Chiuituri și Pilduri.

— Pentru cei cu musca pe căciulă. —

Franză verde de susai,
Ce nu ai, nu poți să dai.
Nu sunt bani, nu împrumuți,
Nu-i putere, nu ajuți.
N'ai bucate, nu hrănești.
N'ai iubire, nu iubești.

Atunci, cum dracu pot da,
Și oare cum pot forma,
După cum lumea le cere
Se formeze caractere
Din alții, — unii cari, ei
Caracterul nu știu ce-i?

Hei! dac'ar fi caracterul
Ceva tare-asa ca ferul,
Sau ca fruntea bună-oară,
Ori ca grăunțul din moară,
Să se poată cântări,
Măsura sau pipăi:

Câți voinici nu am avea
Mai ușurei ca pleava
Și goți ca curcubăta!

„Tras Pesfioră”

Știrile Săptămânii.

Sibiu, 21 Noemvrie n.

Din năcazurile poporului.

De doi ani încoace, peste țara noastră au dat o seamă de neajunsuri: ploi mari și revărsări de ape aproape peste tot locul. Acestea au adus multă sărăcie și năcaz pe capul bieților oameni.

Tot în acest timp s'a început și războiul balcanic, care eră cât p'aci să tragă și monarhia noastră în vârtejul luptelor. Austro-Ungaria, ce e drept, nu s'a luptat cu nimenea, dar multă vreme a ținut sub arme atâtea zeci și sute de mii de rezerviști. Intreținerea acestora a costat însă monarhia sute de milioane, cari tot de pe spatele populațiunii monarhiei trebuie să iese.

Dar atât Austria, cât mai cu seamă Ungaria, sunt țări sărace în bani. Țara, unde este puterea banilor, e Franța. Această țară, însă, temându-se de un mare războiu european, a început a nu mai da împrumuturi în Austro-Ungaria, iar banii, ce i-a avut deja în monarhie, încet-încet încă i-a tras înapoi în acești ani.

Astfel vedem monarhia în cei doi ani din urmă: pe deoparte bântuită de ape mari (asta mai cu seamă în Ungaria), pe cealaltă parte încărcată cu noi cheltuieli pentru armată, deși în același timp banii în țară se împuținează tot mai tare.

Intre astfel de împrejurări, cine se mai miră, dacă aude, că oamenii noștri nu mai au toate cele de lipsă pentru traiu? Cine le poate lua în nume de rău bieților oameni, că vreau să se ducă cu totul la America sau România?

Omul cu inimă de sigur, că trebuie să recunoască, cumcă aceste stări nu sunt bune. Poporul acesta trebuie s'au ajutat, sau lăsat să se ducă unde vrea.

Ce se întâmplă însă? Guvernul ține încă și acum în vigoare (putere de drept) legea adusă acum e aproape anul, când cu mobilizarea. În urma acelei legi, fiecare

bărbat, care n'a trecut de 42 ani, nu mai poate căpăta pașaport pentru a merge într-o țară străină, fie în România, America etc.

Bieții oameni au cerut ajutor dela stat, în turma ploilor și a vărsărilor de apă. N'au primit de loc, sau tare puțin. — Văzând, că n'o mai pot duce, au cerut pașapoarte pentru America sau România, dar guvernul nu le dă, fiindcă, — zice stăpânirea, — e încă în vigoare legea din anul trecut.

D'apoi bine, acum nu mai e nici o temere de războiu. Până când se va mai ține, deci, în vigoare legea aceea de pe timpul mobilizării!? La asta am vrea să răspundă cărmuitorii noștri.

După cum suntem informați, în Sibiu, Brașov și alte părți sunt pline închisorile cu oameni prinși când au voit să treacă granițele spre România. Intre aceștia sunt nu numai Români, ci și Săcui de-ai cărmuirii, cari încă duc o lipsă numai ca aceea.

Pentru a se pune capăt acestor stări rugăm pe deputații noștri, ca să iee cuvântul la cea mai apropiată ședință a dietei și să ceară ajutorarea oamenilor noștri năpăstuiți de ape, iar în a doua linie liberarea de pașapoarte pentru orice țară, ștergându-se totodată legea adusă pe timpul mobilizării.

† Nerva Hodoș, bibliotecar șef al camerei deputaților și bibliotecar ajutor al Academiei Române din București, a răposat la 14 Noemvrie n. c. în Sibiu, unde venise să-și caute de sănătate. Inmormântarea a avut loc Duminecă în 16 Nov. în cimiterul central din loc. A servit Prea Cuv. Sa protosincelul Dr. E. Roșca, însoțit de preoții I. B. Boiu și R. Bucșa.

Răposatul a fost om deștept și învățat, care ne-a făcut fală Ardelenilor în România. O dovadă despre aceasta sunt și multele telegrame de condolențe, trimise dela București familiei răposatului în Sibiu.

Înaintări în armată. Pe ziua de 1 Noemvrie 1913 au avansat următorii ofițeri români ai armatei comune: La rangul de colonel (obâșter): subcolonelii în statul major Traian Băcilă și George Domășneanu; la rangul de subcolonel (obârșt-laitnant): majorii D. Burdea din reg. de inf. nr. 33, și S. Cernăuțan din reg. de inf. nr. 41; la rangul de major: medicul căpitan N. Vraicu; la rangul de căpitan: locotenenții (obârșlaitnanții) Iosif cav. de Iacobich în statul major, Ant. Nicolae din reg. de inf. nr. 60, T. Radu, dela institutul geografic din Viena; la rangul de locotenent: sublocotenenții (laitnanții): I. Barda din reg. de art. nr. 34, I. Muntean din reg. de inf. nr. 64, Al. Trica la institutul geografic militar din Viena, Const. Streolia din reg. de inf. nr. 31, Ștefan Stroia din acelaș regiment, I. Vătășan din reg. de inf. nr. 42, I. Cloaje din reg. de inf. nr. 5, Emanuel Caba de Uj-Torda din reg. de inf. nr. 51, Aurel Gimbașu din reg. de inf. nr. 81, N. Licăreți din reg. de inf. nr. 2, N. Cavasi transferat dela reg. de inf. nr. 51 la honvezi, Ciprian Turcan din reg. de vânători nr. 2, Filip Bria din reg. de inf. nr. 37, Virgil Cernea din acelaș regiment, Ștefan Popp din reg. de inf. nr. 62, Valeriu Doctor din reg. de inf. nr. 63; la rangul de sublocotenent: cadeții V. Brăilă din reg. de inf. nr. 27, Septimiu Butean din reg. de inf. nr. 51, Alex. Vancea din reg. de art. nr. 35, Aurel Cărpinișan din reg. de art. nr. 34, Ioan Seracu, din reg. de art. nr. 2.

Lămurire. În Nr. 45 al „Foii Poporului” s'a publicat, în legătură cu alegerile din comitatul Făgăraşului, şi următoarele rânduri: „În cercul Lisei preoţii s'au purtat mizerabil de tot. N'a voit să primească nici unul candidatura în lista naţională, ba nici la votare nu s'au înfăţişat. De aceea merită tot dispreţul neamului preoţii Iosif Caţaveiu din Lisa şi N. Boeriu din Breaza, precum şi ceilalţi nemernici.”

Referitor la aceste rânduri dl părinte N. Boeriu din Breaza ne trimite o scrisoare mai lungă, din care dăm partea de căpetenie, unde se zice: „Ţin să lămuresc pe dl corespondent al D-voastră, că lucrul n'a fost chiar așa după cum spune dânsul. Înainte de toate clubul național a greșit cu așezarea comunei Breaza în cercul Lisei, căci după cum s'a văzut la alegere, alegătorii din Breaza s'au fost împărțiți la cercul Voilei, despre ceace dl corespondent n'a ținut seamă. — Al doilea: eu nu aveam drept de vot, pentru că n'am împlinit doi ani de când m'am stabilit în Breaza. N'am drept de vot, nu pot fi nici ales. Dacă Breaza n'a fost împărțită la cercul Lisei și dacă n'am avut drept de vot și prin urmare nu puteam fi nici ales: ce înțeles aveă să mă prezint la locul de alegere? Ca să mă fac ridicol? Sau ca să fiu adus acasă între baioneta?”

Luăm cu plăcere act de lămurirea dlui părinte Boeriu. A fost la mijloc desigur o greșeală a corespondentului respectiv. Bine înțeles, suntem de părere, că dl părinte, după ce el n'a mers la votare, neavând încă acest drept, totuși va fi lămurit pe parohienii săi asupra dreptului lor...

Cununie. D-șoara *Marința Dădărlat* din Săliște și dl *Constantin Iosof*, învățător în Bogatul român, își serbează cununia lor religioasă Duminecă la 10/23 Noemvrie, în biserica cea mare din Săliște. — Sincere felicitări!

La ședința literară a 11-a, ce să va țină Joi, la 27 Noemvrie n. 1913 în localitățile Reuniunii meseriașilor sibieni, între alții, va prelege dl *Sabin Opreanu*, profesor la școala civilă de fete a „Asociațiunii”.

Teatru românesc în Oradea-Mare. Trupa Antonescu, care până acum pe unde a umblat a secerat lacrimi de bucurie, se va abate în drumul său și la Oradea. Vor juca în teatrul unguresc de acolo în ziua de 25 și 26 Noemvrie n. — În Bihor poate e prima manifestație culturală-artistică; nici când nu s'a văzut și nu se vede un interes mai mare față de mișcările noastre românești — ca acum. Sperăm, că întreg Bihorul va fi atunci în picioare, nime nu va lipsi dela praznicul, cu care ne-au învrednicit frații nostri iubiți. Ar fi de dorit să vină cât mai mult popor din toate părțile Bihorului, ca să asculte limba curată și adevărată românească; iar atunci de sigur, că se vor mândri cu numele care-l poartă, nume cu care până acum nu s'au știut a-firmă. *M. L. J.*

Indemnăm și noi poporul din jurul Orăzii să iee cât mai mulți parte la aceste frumoase reprezentații teatrale.

Cancelarie advocațională. Dl *Dr. Victor Raicu* aduce la cunoștință, că și-a mutat cancelaria advocațională din strada Măcelarilor, edificiul Albinei, în strada Schevis Nr. 3 (Palatul consistorial, lângă Tribunal).

Cununie. D-șoara *Marioara Salcă* și dl *Vasile Monda*, învățător, și-au serbat cununia lor religioasă Duminecă la 3/16 Noemvrie, în biserica din Boarta. — Sincere felicitări!

Deschidere de cancelarie. Aduc la cunoștință, că mi-am deschis cancelaria advocațională în Lugoj, strada Făgetului Nr. 8, în casa d-nei văduve Cosgaria, vis-à-vis de gendarmarie. *Dr. Corneliu Gându*, avocat.

Nenorociri. Luni în 17 Noemvrie n. lucrătorul *Martin Fleischer* din Turnișor, care era ocupat la lucrul canalizării în strada Morii de scoartă, surpându-se o parte de pământ, a fost greu rănit. — În Sadu asemenea a fost greu nenorocită lucrătorea *Ana Cuban*, care era ocupată la spargerea pământului. Amândoi au fost transportați în spital.

La fondul Aurel Vlaicu pentru ajutorarea tinerilor meseriași cu scop de a-și înmulți cunoștințele în străinătate, clericul *Emil Gan* a transpus cor. 10.64, datorite de *Petru Sabău*, funcț. la „Asociațiune”, *Emil Gan*, cleric curs. III, câte 1 cor.; *Victor Ciapă*, *Petru Nicola*, clerici cursul I, *G. Suci*, *I. Stinea*, *A. Brotea*, clerici cursul III, câte 40 bani; *I. Truca*, *A. Runcan*, *A. Pascu*, clerici curs. III, câte 50 bani; *V. Bârluț*, cleric curs. I, 30 bani; *M. Secășanu*, *Gr. Biji*, *I. Popa*, *M. Tarcea*, *I. Maloș*, *Aur. Baci*, *Sil. Țeposu*, *Ios. Stăneasă*, *O. Cupșa*, *Part. Colhon*, *N. Dragoș*, *A. Băcilă*, clerici curs. III, *I. Clopoțel*, *Fenechi*, *A. Baba*, *Lădăriu*, *I. Dragoș*, *D. Antal*, clerici curs. I, câte 20 bani; *Z. Stanciu*, *Cornel Georgea*, *I. Radu*, *Tr. Sava*, *Ios. Lupu*, clerici curs. I, câte 10 bani; *Aurel Stefan*, cleric curs. III, 48 bani și *Ioan Pleșa*, cleric curs. III, 26 bani. La același fond a mai dăruit: *Ioan Bercan*, nou hirotesit protopresbiter (Cohalm), cor. 2.50 și *Nic. Gavrea*, paroh (Bendorf), 1 cor. Starea fondului cor. 105.34. Pentru prinos aduce calde mulțumite, în numele „Reuniunii sodalilor români din Sibiiu”: *Vic. Tordășianu*, prezident.

Să sprijinim oamenii nostri. Ni se scrie: Este din cale afară dureros, că firmele românești nu sunt sprijinite în deajuns de Românii din Sibiiu și jur dintre cari mulți aleargă cu mai multă încredere și duc bănișorii lor românești la străini, încunjurând pe frații lor, cari sunt avizați la mușterii, ca să poată exista. De aceea, vă rog a publica aceste rânduri, prin care mă adresez cu toată insistența, atât către Sibieni, cât și către publicul nostru român din jur, exprimându-mi dorința, ca să sprijinim mai tare firmele românești, de pildă firma *N. Onițiu*, strada Măcelarilor (edificiul Albinei), care e provăzută cu marfă bună și proaspătă, băcănie, delicatose, tot felul de coloniale, etc. Cercați și veți aveă pe lângă mângăierea sufletească, că ajutați un Român, și deplină mulțumire cu cumpărăturile D-Voastră. *Un cetitor.*

Comandantul de corp în Sibiiu prin anii 1898 până la 1905, Generalul *Probst* de *Ohstorff*, a răposat zilele acestea în Graz, unde s'a fost retras după pensionare în anul 1905. Amintim și noi despre moartea acestui comandant de corp, fiindcă ne aducem aminte, cât de greu îi puteau spune numele feciorii nostri, cari în loc de *Probst* îi ziceau tot *Prost* von *Ostrov*. Și știm, că vor fi încă mulți, cari la cetirea acestor rânduri își vor mai aduce încă aminte cu câtă greutate învățau a ține

mintă numele de *Probst* von *Ohstorff*, un nume polonez-rusesc, cum puține sunt pe la noi, din care cauză nici nu trebuie să ne prindă mirarea, că feciorii nostri nu-l puteau exprima și ținea bine minte. (Acest fost comandant al corpului 12 de armată a fost pe vremuri un soldat viteaz. Ca sublocotenent a luat parte în 1859 la războiul contra Italiei, când i-s'a adus recunoștință pentru vitejia lui în lupta dela *Solferino*. În 1866 a luat parte la lupta dela *Königsgrätz* etc.)

Uragane și vărsări de ape. Un mare uragan împreună cu vânt s'a descărcat în 14 Noemvrie pe la *Triest*, *Fiume* și împrejurime, pricinuind pagube mari. Dacă au căzut și jertfe omenești nu se știe încă până acum. În *Karlsruhe* (Germania) și împrejurime, în urma ploilor au ieșit râurile și văile, pricinuind mari pagube. Comunicațiunile sunt prin multe părți întrerupte cu totul.

Vapor perdut. Din America se telegrafează, că vaporul spaniol „*Balmes*” ar stă în părțile nordice ale Oceanului Atlantic în flăcări. Călătorii au fost scăpați pe vaporul „*Pamnonia*” pe linia *Cunard*. Vaporul „*Balmes*” s'a pierdut fără urmă.

Femeie — șef de poliție. În *Chicago* (America) primarul a făcut consiliului comunal propunerea, ca o doamnă cu numele *Gertrud Hoven-Biton*, prezidenta societății pentru răspândirea moravurilor bune de acolo, să fie denumită ca șef de poliție. Propunerea a fost primită cu toate voturile și mare însuflețire.

La așezământul de binefacere numit „*Reuniunea română de înmormântare din Sibiiu*”, s'au înscris următorii membri: *Ioan Radu*, măcelar și soția sa *Maria n. Muntean*, *Ioan Petrașcu*, croitor și soția sa *Elisaveta n. Podea*, *Elena Dumitru*, *Adolf Zandtner* și *Friedericke Schneider*, toți din Sibiiu; *Toma Podea*, econ. și soția sa *Ana*, din *Săcădate*; *Ana Ioan Vlad* din *Jina*; *George Stăneasă*, inv. penz. și soția sa *Maria n. Moldovan*, din *Gusterița*. Ajutoare statutare s'au dat după răposării membri *Iosif Neugebauer*, c. și r. locot. în retragere, *Dobra Băra* din *Rășinari*, *Lina Florița*, soție de muzicant și *Nicolae Ucenic*, econ. Pe când să pune în vedere, că la Reuniune să primesc ori când membri noi cu taxa de înscriere de cor. 2 și cu câte 60 bani după cazul de moarte, totodată să atrage atenția asupra întreprinderii de înmormântări (pompe funebre) a Reuniunii.

Cutremur de pământ. Un groaznic cutremur de pământ a avut loc în zilele acestea în provincia *Apurimac* în *Peru* (America). S'au ruinat 10 comune, iar 250 persoane s'au prăpădit. 1500 familii stau sub cerul liber fără adăpost. Cutremurul continuă încă. Și un orcan (vânt) mare a bătut în acele părți.

La Reuniunea meseriașilor români sibieni au fost primiți următorii membri ordinari: *Petru Tălmăceanu* (originar din Sibiiu, fiu de econom), sodal măsar; *George Câmpianu* (orig. din *Alba-Iulia*, fiu de econ.), sodal lăcătuș; *Ion Lupeanu* (orig. din *Alamor*, fiu de econ.), sodal faur; *Demetriu Ursa* (orig. din *Gârbova*, fiu de ec.), sodal hornar; *Ion Paven* (orig. din *Câmpeni*, fiu de econ.), acum măestru croitor în *Rășinari*; *Moise Munteanu* (orig. din *Apoldul de jos*, fiu de bărdăș), acum măestru lemnar diplomat; *Traian Popa* (orig. din *Bacia*, fiu de învățător, cu 1 cl. gimn.)

și Traian Joandrea (orig. din Sibiu, fiu de măcelar, cu 2 cl. civile), sodali croitori; Ion Modoiu (orig. din Teline, fiu de econ.) și George Roșianu (orig. din Mercurea, fiu de econ.), sodali pantofari și Nicolae Nicoară (orig. din Merghindeal, fiu de econ.), acum măestru faur în Merghindeal. Intre membrii *ajutători* au binevoit a să înscrie dl Mihail Străjanu, prof. de liceu penz. (Craiova) și Demetriu Stinghe, funcționar la „Albina”.

Coalele de mărturisire pentru plățirea dărilor după chiriile de case în Sibiu. Toți proprietarii de case sau ceice folosesc ori administrează case, să fac prin aceasta atenți, că coalele de mărturisire pentru încassarea chiriilor după case sunt cel mai târziu până la 30 Noemvrie st. n. a. c., a se înainta la oficiul de dare orășenesc, la din contră vor fi pedepsiți. Formularele, cari servesc spre acest scop se pot căpăta gratuit la oficiul de dare, iar înmanuarea lor să se facă la tot cazul pe lângă pretinderea unei adeverințe, care este de a se păstra. Se atrage îndeosebi atențiunea asupra venitului brut după chiria caselor, care este de a se arăta fără știrbire. Unde este canalizat să se facă arătare despre aceasta, substrăgându-se suma ce se plătește din venitul brut. Mărturisirile false, adică venitele arătate mai mici decât sunt în faptă, vor fi strict pedepsite. Locuințele, folosite de proprietari sau de alții fără plată, sunt a se mărturisi adevărat, conform venitul curat, ce ar rezultă după ele, dacă acestea ar fi închiriate. Se observă, că la caz, dacă cineva ar socoti venitul după chiriile caselor mai mic decum s'ar cuveni, aceste mărturisiri nu vor avea nici o valoare și ele vor fi statorite din parte oficioasă. Nimănui nu-i stă în drept a face observări aceluia, care va statori venitul curat după chiriile caselor și aceasta îi stă lui în drept a-l statori după chibzu-eala sa. Oficiul de dare orășenesc este îndatorat ca acelor partide, cari nu sunt în stare a-și pregăti coalele mai susamintite, a i-le umplea el însuși. Mai departe se pot cere informațiuni în privința aceasta în cancelaria din strada Cîsnădiei Nr. 39, în oarele de oficiu: Lunea și Joia după amiază dela 3 până la 4^{1/2} ore.

S'a pierdut un cal de pe hotarul comunei Rășinari. Calul e de 6 ani și culoare neagră. Cine l'ar fi găsit sau știe ceva să binevoiască a înștiința pe păgubașul Giurca Bratu în Rășinari, dela care va primi o cînste frumoasă.

ECONOMIE

Ingrijirea vitelor.

Dela ingrijirea ce se dă vitelor, atârna în partea cea mai mare câștigul ce putem să-l avem dela ele. Vitele bine îngrijite cresc mai curând, se fac mai mari, se îngreșe, au mai multă putere și se vînd cu prețuri mai bune. Vacile dau lapte mai mult și viței încă sunt mai frumoși. Vitele rău îngrijite sunt pipernicite, slăbuțe, fără putere și la vînzare n'au preț. Vacile dau lapte puțin și viței dela ele încă sunt slăbuți. Ingrijirea bună sau rea, atârna dela hrănirea și iestetimea omului, dela hrana ce li se dă și dela curățenie.

Suntem în preajma iernii. Vitele nu le mai scoatem la pășune, le ținem în grajd

și le hrănim cu nutrețul adunat din vară: fân, otavă, trifoi, luțernă, mazărice, napi, paie, pleavă, tulei de cucuruz și altele.

În măsură cu numărul vitelor, ce avem de iernat, trebuie să ne îngrijim și de nutrețul trebuincios. Măestria de a scoate din iarnă vite frumoase, nu stă numai în mulțimea nutrețului; ci mai mult în iscusința și priceperea noastră.

În mare parte, sătenii noștri români duc lipsă de nutreț pentru vite și numai puțini sunt, cari să nizuiască a-și înmulți nutrețul prin sămănarea de trifoiu, luțernă, napi ș. a. În lipsă de nutreț mai bun, cei mai mulți își hrănesc vitele cu amestecături (fân și paie) și cu tulei de cucuruz. Ce e și mai rău, vitelor sterpe, adeseori li se umple ieslele numai cu paie. Vitele astfel hrănite slăbesc, se umplu de păduchi și vacile înțarcă. În astfel de cazuri, oamenii puțin pricepători, nu învinuesc nutrețul cel de tot sec, ci toată vina o pun pe biata strigoaie și stau să joare, că cutare femeie din sat e strigoaie, le-a stricat vacile și le-a luat laptele.

După o hrană atât de fără vlagă, vitele scoase la adăpat, fiind apa și rece, beau puțin sau nu beau de loc, fiindcă n'au după ce să bea. Pacostea cade pe ele, ba că sunt gingașe, ba că nu le place apa, le miroasă troaca și altele.

Dacă nu mănâncă paiele și tuleii cei groși ori fânul cel muced, care la timpul său n'a fost destul de uscat, ele sunt vinovate. Dacă slăbesc și primăvara nu pot trage plugul ori nu se pot vinde cu preț, a lor e vina. Dacă grajdul e despodit și așternutul încă le lipsește, tot ele sunt vinovate, dacă nu se țin în curățenie. Învinovățiile acestea se țin lanț și bietele vite, ca și strigoile, de cari nici nu sunt, trebuie să sufere. Să nu uităm însă, că cu ele deodată sufere și punga noastră.

Ca să avem vite frumoase și de preț, cari să ne răsplătească osteneala ce o avem cu ele, e de lipsă să ne deprindem cu îndeletniciri mai bune.

Să sămănăm trifoiu, luțernă și napi. Să gunoim și să grăpăm fânatele și liveziile de mușchi. Să cosim ierburile când sunt în floare și să le uscăm cât mai bine, ca să avem nutreț bun și hrănitor. Grajdul pentru vite să fie bine podit, călduros și cu ferestri pentru lumină. Să ne îngrijim de așternut pentru vite, ca să le ținem în curățenie și să facem gunoiu cât mai mult.

Paiele, fânul cotoros și tuleii de cucuruz să le dăm tăiate, muiate și amestecate cu napi. Pentru tăiatul acestor nutrețuri sunt anumite mașini. Acestea nu sunt scumpe și se răsplătesc în anul cel dintâiu, deoparte, că vitele se hrănesc mai bine cu nutrețurile acestea tăiate, iar de altă parte, se cruță celălalt nutreț.

Hrănirea și adăpatul vitelor să se îndeplineze la un timp anumit și nici decum, odată mai de vreme și altădată mai târziu. Când e frig, vitelor să se dea apă domoală, mai cu seamă la vacile cari sunt de-a fătă.

Grajdul să se aeriseze. Gunoiul să-l scoatem în fiecare zi și din când în când, pe timp frumos să lăsăm vitele pe-afară. Sarea încă să nu lipsească, ea ușurează mistuirea și vitele capătă poftă de mâncare.

Curățenia e lucru de căpetenie. Ea ajută nu numai la îngrășatul vitelor, ci și la înmulțirea și îmbunătățirea laptelui. Tășălatul și curățirea vitelor să fie pentru stăpânul lor lucru de toate zilele.

Am arătat unele scăderi în îngrijirea și hrănirea vitelor precum și îmbunătățirile ce ar trebui să se facă. Dacă economii de vite le vor urma pe acestea din urmă, răsplata va veni cu îmbelșugare.

Prăsirea viței de vie.

— Scrisoarea a treia. —

Iubite prietene,

Din cele două scrisori de mai nainte te-ai putut convinge că ce calitate (clasă) de viță să plantezi, precum și dela cine s'o procuri. Cred că nu strică dacă astăzi vom face și o alegere nimerită a soiurilor de cari vei avea lipsă.

Mai întâiu însă să vedem și părerile marilor proprietari de vie!

Aceștia — dupăcum se vede din vorbele și scrierile lor — află oarecare bucurie în faptul că viile vechi au fost nimicite de filoxeră. Ei zic, că acum când li-se dă prilej de a face plantațiuni nouă, se pot cotorosi de unele soiuri vechi, cari dădeau un vin de o valoare mai neînsemnată. Străduința lor e într'acolo ca să producă astfel de vinuri, cari se poată concura cu vinurile din alte țări. Aceasta cu atât mai vârtos, căci la noi se va produce cu timpul, cu mult mai mult vin decât se va consuma (trece); prisosul trebuie deci valorizat (vândut) în alte țări. Mai au în vedere și împrurarea că consumatorii (beutorii) de beuturi fabricate, precum bere și altele, se sporesc mereu, pe când cei de vin se împuținează. Trebuie deci ca prin producerea de vinuri mai bune numărul lor să crească iarăși.

Aceștia și altele de felul acestora sunt părerile marilor proprietari. Trebuie să mărturisim, că ele sunt adevărate. Cu toate acestea, noi, proprietarii cei mici, nu ne potrivim cu ei.

Să luăm un exemplu.

Dacă noi, cari avem câte 2—3 fășii de vii, cu cari plantăm cu totul 2—3 mii de viță, am mai plantă și soiuri mai scumpe, cari, se nștelege, produc cu mult mai puțin, ne-am trezi, că în loc de 6—7 buți de vin cât făceam pîn'acuma, am face numai 1—2 buți. Vor zice unii: Facem mai puțin, dar îl vindem mai cu preț. Lucrul acesta nu stă tocmai așa. Pentru că, dacă într'o comună un negustor de vin găsește, să zicem, 3—4 sute buți cu vin de Iordovan (Goarneș), el le ia bucuros, plătind prețul cuvenit, iar D-tale, care ai numai o bute, două de vin, calitate mai bună, îl dă tot mai mult prețul, care l-a dat și celorlalți oameni.

Din cele mai sus se poate vede, că noi, deocamdată va trebui să rămânem tot pe lângă soiurile cele vechi, cari s'au dovedit de cele mai bune, mai roditoare. Au un period (timp) de coacere mijlociu, adică nu se coc nici prea iute, nici prea târziu. Vinul totdeauna a fost plătit cu un preț destul de bun.

Deci soiuri ca: Iordovanul, Fetișoara, Hohiza, Grașița, Rizlingul italian, Rujița, Sadocina, Șmigherul, Albi de miere ș. a. vor trebui cultivate și pe mai departe în viile noastre, căci ele oricând sunt căutate și vândute cu preț bun, cu atât mai vârtos, cu cât ele sunt potrivite și pentru tăiat (amestecat) cu alte vinuri. — Cu bine

Vasile Zdrenghea, inv.

Călimdarul Poporului pe 1914

e gata și acum se leagă

dar trimiterea lui trebuie să o mai amânăm vr'o 2—3 zile, din cauză că nu ne-au sosit încă niște mape mari și frumoase, unde vom arăta toate țările balcanice, apoi tot pământul locuit de Români și cvadrilaterul ocupat de România. Aceste mape se dau în forma unui tablou (icoană) mare, care singur face atâta cât un călimdar.

Afară de aceea aducem și fotografia lui Vlaicu, tipărită pe hârtie fină, în formă de icoană. Cu totul sunt peste 100 de chipuri.

De aceea nimenea să nu-și cumpere călimdar, până când nu va fi văzut pe acesta, care, — ca și în anii trecuți, — va fi cel mai bogat în cuprins, dar totodată și cel mai ieftin.

„Călimdarul Poporului“ spune, — pe lângă însemnarea exactă a sărbătorilor de peste an, — cum va fi vremea în anul 1914, după călimdarul de 140 ani, apoi toate cele de lipsă despre poșta, telegraf, ștempele etc., precum și numele tuturor bărbăților noștri, cari stau în fruntea Conzistoarelor române gr.-or. și gr.-cat. După aceea urmează date despre școalele noastre populare, despre gimnazii, seminarii, școalele de fete, apoi numele și locul unde se află reuniuni culturale, reuniuni de femei, de cântări, de meseriași, de binefacere, de agricultură, însoțiri sătești, bănci, tipografii etc. etc. La toate aceste reuniuni e pus și numele conducătorilor lor. Ca un lucru bun, ce trebuie să se afle într'un călimdar cum se cade, se poate numi felul cum sunt aranjate târgurile de țară după luni și după comune unde se arată pe lângă târgurile de mărfuri și târgurile de vite, oi, cai etc. Aceasta e o întocmire, ce nu se află în nici un alt călimdar românesc, decât în „Călimdarul Poporului“.

Ca ceva nou cuprinde „Călimdarul Poporului“ o cronologie națională, adică toate faptele și întâmplările mai mari, prin cari a trecut neamul românesc dela începutul Istoriei Românilor până azi.

Mai sunt în Călimdar vr'o 30 de articoli mai mari și mai mici, apoi poezii, glume, vorbe înțelepte, poezii populare etc.

Ca și în anul trecut, așa și acum, Călimdarul Poporului aduce cele mai frumoase și mai interesante chipuri: Vlaicu și cu aeroplanul lui, Chendi, Iosif, apoi mape și descrierea țărilor, pe unde s'a purtat războiul balcanic, familia regală a României, a Rusiei, ministrii României, toate chipurile celorce au încheiat pacea la București, generalii și tot felul de soldați din armata română, apoi vederi de prin toate orașele cuprinse de România, adică din Silistra, Dobrici, Turtucaia etc. etc. Cu totul sunt la 60 de chipuri numai asupra celor petrecute în România, Bulgaria, Turcia, Grecia, Serbia, Muntenegru etc. Afară de acestea mai sunt și alte multe chipuri. Cumpărați numai acest călimdar și atunci vă veți convinge, că el se face tot mai bun din an în an. Insoțiți-vă mai mulți și ne scrieți pe o carte poștală: Câte bucăți să vă trimitem când va fi gata?

Prețul unui exemplar e 40 bani, iar pentru trimiterea pe poșta 5 bani deosebit.

Cine comandă cel puțin 20 exemplare și le plătește înainte cu câte 40 bani bucata, mai capătă două călimdare pe deasupra și se trimit toate acasă plătite de poșta.

Aceia care cumpără 25—50 exemplare le capătă cu 28 bani, dela 50 bucăți în sus cu 24 bani unul, dar trebuie să plătească și posta la primire.

Banii trebuiesc trimiși totdeauna înainte de aceia, cari voesc să capete călimdare cu aceste prețuri atât de ieftine. Numai comande dela 30 exemplare în sus se trimit și cu rambursă, adică să se plătească la scoaterea dela poșta. Mai puțin de 30 exemplare nu se pot trimite neplătite înainte, din cauză că atunci vine prea scumpă posta.

Pentru revânzători.

Toți aceia, cari voesc a vinde călimdare să se adreseze la administrația „Foi Poporului“. La acei revânzători, cari sunt oameni de încredere, dăm călimdare și ca să le plătească după ce le vor vinde, numai cât atunci nu e rabatul chiar așa de mare. Pe lângă plățirea după vânzare, dăm călimdarul: cu 28 bani acelor cari comandă dela 50 bucăți în sus, iar cu 30 bani acelor cari comandă mai puțin de 50 bucăți. Ei au însă a plăti și posta, fiindcă pachetul se trimite neplătit.

Intr'un pachet de 5 chilo intră 30 bucăți. Pentru pachete de 1 chilo până la 5 chilo costă posta 72 bani. (E deci tot atât a trimite un pachet de un chilo sau de cinci). Iar dacă călimdarele se plătesc numai la scoaterea dela poșta, atunci costă un pachet dela 1—5 chilo 84 bani.

Toți ceice comandă călimdare, sunt rugați a ceti bine aceste condiții de vânzare. Indesebi ne adresăm acelor, cari comandă câte 4—5 călimdare, pe cari să le plătească când scot pachetul dela poșta. Așa ceva nu se poate, fiindcă costă prea mult posta. Din cauza asta, ceice comandă numai 4—5 bucăți, să trimită banii totdeauna înainte.

Cărți și reviste.

Dacia preistorică de Nicolae Densușianu. După o muncă de zeci de ani, răposatul istoric ardelean Nicolae Densușianu a ajuns în preajma morții sale, să pună sub tipar uriașa lucrare (de peste o mie de pagini), în care se ocupă de istoria pământului românesc înainte de-a apare Dacia, strămoșii noștri și vechii stăpâni ai acestui pământ, în istorie. Densușianu a scos la iveală dovezi, că aici, pe pământul românesc, e țara mamă a popoarelor latine, centrul cel dintâiu al civilizațiunii, unde s'a înjghebat întâia organizare de stat, unde s'au ocupat mai întâiu cu lucrarea metalelor și s'au alcătuit cele dintâiu forme religioase mai înalte. Dl Dr. Istrati a spus într'o ședință a Academiei Române, că aceasta lucrare e una din cele mai mari opere, de nu cea mai însemnată, pe care a scris-o până acum o peană finută de mâna unui Român.

Recomandăm și noi cu tot dinadinsul lucrarea aceasta pe sama bibliotecilor noastre dela sate. Un exemplar trimis franco costă 30 cor. și se poate comanda dela Asociațiune din Sibiiu.

Poșta Redacției și a Administrației.

S. A. în Vărd. N'a fost loc, de aceea nu s'au publicat.

I. P. O. Călătoria em'granților la America, așa cum e scrisă, nu se poate publica.

A. S. în Lupeni. Cu părere de rău, dar nici noi nu ne putem aduce aminte, când s'a publicat poezia dorită.

3. S. Vă rog scrișoare mai lămurită, că nu înțeleg de ce e vorba. Sau poate, că nu-mi mai aduc aminte.

Dr. Corneliu Gându, Lugos. Bine, d-le avocat, dar de ce nu tipăriți la o tipografie românească măcar avizul acela, pe care îl trimiteți ziarelor românești, ca să-l publice gratis? Doar aveți tipografie românească chiar și în Lugos. E curat scandal a vedea cum zilnic ne aduce poșta o seamă de tipărituri, a căror publicare în foaie se cere și se face în mod gratuit, — dar când colo ele sunt tipărite pe la câți jidovi și într'o limbă imposibilă, plină de greșeli, astfel că mai trebuie și corigate sau dacă nu aruncate la coș.

Bioscopul Apollo. După cât suntem informați, în zilele acestea se va reprezenta marele film artistic „Regele aerului“, dramă. Rolurile principale în această piesă, care e arătată într'un film de 2000 metri lungime, sunt predate de niște artiști foarte renumiți. Se atrage atențiunea publicului amator a cercetă aceste reprezentații, ce se vor da în zilele viitoare. În decursul reprezentației e muzică militară.

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e după calendarul vechiu).

- 14 Noemvrie: Cason.
- 15 Noemvrie: Zabola.
- 16 Noemvrie: Detta (Timiș), Komárom, Olafalau-mare.
- 17 Noemvrie: Chichinda mare, Mediaș, Segedin, Sic.
- 18 Noemvrie: Beclean, Canija-mare.
- 19 Noemvrie: Chibed.
- 20 Noemvrie: Capolnoc Mănăstur, So-borșin.
- 21 Noemvrie: Hașfalău.
- 23 Noemvrie: Ațel, Blaj, Făgăraș, O-răștie, Petelea, Turda.

În aceste zile se țin în comunele de mai sus târgul de mărfuri, pe când târgurile de vite, cai, oi, porci, etc. se țin, ca de obicei, cu 1—2 zile mai înainte.

Editura și tiparul „Tipografia Poporului„.
Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Loc deschis.

Din Budapesta. Cine are orice afacere în Budapesta să-i scrie dlui L. Olariu, funcționar în ministeriu. D-sa a deschis în Budapesta un birou de informații pentru Românii din provincie ca să-i scape din mâ-nile agenților jipuitori.

Cine vrea să-și cumpere motoare bune, ori vre-o moară, ori alte mașini să-i ceară sfatul dlui Olariu. Cine are ceva de vânzare, cine are lipsă de un împrumut ieftin, cine are orice altă afacere în Budapesta, să-i scrie dlui Olariu, căci va fi îndreptat spre bine și va primi deslușiri corecte.

La dorință trimite gratuit planuri de mori, cataloage de motoare și alte mașini. Adresa: L. Olariu, Budapesta, II., Margit-körut 11.

Prima sbârceală (încrețitură) ivită pe fața unei femei frumoase, este prima sa supărare serioasă. Noi însă îi dăm un mijloc, prin care toate acestea sbârceali să dispară. E de ajuns să se folosească de excelentul mijloc Crema lui Simon care-i redă pielei iarăși elasticitatea și

face să dispară atât primele sbărcești cât și alte multe sbrăbunțe și urăciuni, ce s'au aflat pe față. Dacă mai folosește încă pe lângă această și voaște a-și întregi frumseța ei, e de lipsă a mai folosi și Pudra de riz Simon, care e preparată din reis curat și care întrece toate pudrele de talc. Prin folosirea acestora își va redobândi iarăși frumseța de mai înainte, care o va păstra până la adânci bătrânețe.

Prețul bucatelor

În SIBIU la 18 Noemvrie st. n.

Grân	Cor. 18.—	până 19,60 de hectolitru
Săcară	12,80	14.—
Orz	8,80	10.—
Ovăz	4,40	5,60
Cucuruz	9,20	13.—
Cartofi	3,50	4,50
Fasole	15.—	18.—

Pâină Nr. 8	35,20	35,20 la 100 chilo
" " 4	34,40	34,40 " "
" " 5	33,80	33,80 " "
Mălină	170.—	174.—
Unsoare de porc	170.—	174.—
Sân brut	56.—	64.—
Sân de lumini	84.—	88.—
Sân de lumini totit	104.—	104.—
Săpun	66.—	70.—
Fân	5.—	6,40
Lemne de foc neputite	9,75	10,10 la met. cub.
" " plutite	8,20	8,70
Spirt rafinat	2,12	2,12
Spirt ordinar	2,6	2,28
Carne de vită pentru supă Cor.	1,20 până	1,80 la chilo,
" " friptură	1,60	1,80
" " vițel	—,72	1,60
" " porc	1,20	1,80
Ouă 10 bucăți	—,80	1,—
Un pătrar de miel	—,80	1,—
Carne de cal	—,80	1,20

În BUDAPESTA 19 Noemvrie n. st.

Grân de Tisa 78 chilo Cor.	10,97 până	11,17 la 50 chilo
" " 79	11,—	11,23
" " 80	11,03	11,25
Săcară	8,15	8,30
Orz	6,55	6,70
Ovăz	7,30	8,10
Cucuruz	6,45	6,63

Prețul banilor în 19 Noemvrie, n.

	cumpărare:	vându
Galbeni	Cor 11,30	11,41
100 Lei, hârtie	93,60	94 10
100 Lei, argint	90,—	93 60
Lire turcești, aur	21,40	21 65
1 funt sterlingi englezești	28,90	24 14
100 marce, aur	117,40	117 85
100 hârtie	117,40	117,85
Napoleon	19,—	19 18
100 Ruble rusești, hârtie	253,—	254,75
100 argint	242,—	245,—

Declarațiune.

Pentruce totemai cu Săpunul Schicht la spălarea rufelor, după metoda aci descrisă, să obțin rezultatele cele mai favorabile. Anume fiindcă:

1. Săpunul Schicht e cel mai bun dintre toate săpunurile.
2. În urma bunătații sale e și cel mai ieftin.
3. Puritatea lui să garantează cu 25.000 cor.
4. El e de o temperatură deplin moale și conservează țesăturile.
5. Să disolvă însuși cu ușurință și depărtază ușor murdăriile.
6. El spală excelent și în apă rece și împedă smulgerea firelor de lână și păzla la materiale de lână.
7. O săpunire cu Săpunul Schicht suplinește trei de ale altor săpunuri de rând.
8. Săpunul Schicht cruță timp, oboseală și bani.
9. El înălbește rufele și le dă o culoare frumoasă.
10. Metoda producerii sale e unică în felul său și compozițiunea sa e din materii crude.
11. Cu experiențe de decenii să lucră la pregătirea lui folositoare.
12. Sub folosirea tuturor cucerilor și invențiilor să lucră încă permanent la completarea lui.

Toate acestea sunt valabile și pentru „Extractul de spălat Lauda femeii“.

Înștiințare.

Cei cari voesc să cruțe bani și timp, să se folosească de această metodă de spălat:

Înmuierea rufelor: În apa destinată pentru înmuierea rufelor (să se bage numai atâtea, încât toate rufele să devină acoperite) apoi adăugând atâtea Extract de spălat „Lauda femeii“ până prin amestecare să produc zoale și apoi le lăsam preste noapte ca să se moaie bine.

La spălarea adevărată a rufelor, dacă folosim ca adaos „Săpunul Schicht“ cu marca „Cerb“ să recere puțină oboseală. Căci fiecare murdărie din rufe a fost curățită deja prin „Extractul de spălat Lauda femeii“ și acum trebuie ca rufele să fie învalite bine numai în zoalele de „Săpun Schicht“. Să se evite orice oboseli, precum hodorogelile, și frecările de giaba; petele murdare le depărtăm astfel, că la rufele ude le frecăm pe ambele părți cu „Săpun Schicht“ apoi le rolăm la olaltă și le lăsam să stea în starea aceasta o oră; prin aceasta se face posibilă depărtarea ori-cărei murdării.

La apa feartă adăugem potrivit puțin Săpun Schicht sau Extract de spălat Lauda femeii. De însemnătate este apoi a se turna preste rufe pucioasă în apă abundanță până atunci până când particulele de murdării disolubite prin Săpunul Schicht sunt depărtate și apa de pucioasă rămâne cu totul curată.

1309

Nr. 4552/1913.

1402

Nr. 740/1913

1404

Pályázati hirdetés.

Szebenvármegye nagyszabasi járás-
hoz tartozó Poplaka községben üre-
sedésbe jött segédjegyzői állásra,
ezennel pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása 1000 K.
évi fizetés, 100 K. évi lakbér és a
fogyasztási adók kezeléséért 200 K.
évi tiszteletdíj.

Felbírrom pályázói okmányokat, hogy
létesítőkét kitüntető okmányokkal
felszerelt pályázati folyamodványokat
folyó hó 25-éig hozzám adják be.

A választás napját később fogom
közölni.

Nagyszabasi, 1913 november 8-án.

Hanser, főszolgabíró.

Un tânăr 1301

meșter, caută pentru căsătorie o
fată de 25—30 ani sau poate fi și
văduvă fără copii, dar româncă, care
să aibă și zestre potrivită. Ofertele
să se trimită la adresa Administra-
ției „Foaia Poporului“, care păstrând
secretele, le înaintează respectivului.

Publicațiune.

Comuna Kakasfalva (Hamba) lân-
gă Sibiu dă în arândă în 23 Noem-
vrie a. c. la 2 ore d. a. prin lici-
tațiune publică verbală marele său
pământ livadie) aflat în „Pasiste“
în mărime de 42 jug. catastrale îm-
preunat cu casă de locuit și clădiri
economice și o grădină de pomări de
800 stânjini □ pe timpul din Iu-
norie 1914 până în 31 Decembrie
1918.

Prețul strigării e 773 cor. iar va-
dial 10%.

Condițiunile mai deaproape se pot
vedea în cancelaria comunală în ore-
le de ofiș.

Kakasfalva (Hamba), în 9 Nov. 1913
Primăria comunală.

Loc de crâșmar

caută o păreche tânără, fără copii;
asupra condițiilor ne vom înțelege
după învoială. Serisorile sunt a se
trimită la administrația foii, de unde
se vor preda persoanei respective.

1408

Casă

1406

asezată în fruntea piațului din comu-
na Săliște sub Nr. 1281, împreună
cu drept de licență de cărciumă
și acomodată pentru ori-ce întreprin-
dere, e de vânzare din mână liberă,
pe lângă un preț favorabil. Cei inte-
resați să se adreseze la proprietara
casei: Justina Bărză din Săliște.

Pășunat.

Parochia română din Roșia (Szász-
veresmart) dă în arândă pe 3 sau
mai mulți ani, două pășuni de 250 jug.
cu pășune și apă bună, foarte potri-
vită pentru oieri. Intrarea în folosin-
ță se poate face îndată. Licitațiunea
se va ține la oficiul parochial în 21
Noemvrie v. 1913, la 2 oare p. m.

1416

Mașină de clocit pui

pentru 140 ouă, se vinde ieftin în
Sibiu, Str. Seivert 13, (Conradwiese).

Ca morar

dorește a ocupa un loc potrivit. Mă
pricep la orice fel de motoare. A-
dresa respectivului morar se poate
afla la administrația „Foi Poporu-
lui“. Pentru răspuns a se adăuge o
marcă de 10 bani.

1421

Mare succes

au inseratele în „Foaia Popo-
rului“ unde sunt cetite de mul-
te persoane de pretutindenea
din toate țările și din toate cer-
curile sociale, atât inteligență
cât și popor.

De aceea „Foaia Popo-
rului“ este cel mai potrivit organ
pentru publicarea a tot felul de
inserate: pentru ocuparea sau
căutarea unui post, apoi pentru
vânzări, arândări, cumpărări, de-
schideri de prăvălii și alte insti-
tuțiuni, cum și anunțarea a tot
felul de mărfuri și articli ce tre-
buesc persoanelor singuratică sau
în familie. — Informații asupra
prețului inseratelor se dau cu
plăcere la

Administrația

„FOAIA POPORULUI“

Szám: 4609/1913.

1403

Pályázati hirdetés.

Szebenvármegye, nagyszebeni járáshoz tartozó Szászujfalu községben üresedésbe jött jegyzői állásra ezen-nel pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása:

1. 1524 kor. évi fizetés,
2. Lakás és világítás természetben
3. Utazási átalány 80 kor.
4. A marhatörzs könyvezetért 90 k.
5. Tűzfizetés 48 kor.
6. Földmegváltás 28 kor.

Felhívom pályázni ohajtokat, hogy képesítéseiket kitüntető okmányokkal felszerelt pályázati folyamodványukat f. hó 28.-áig hozzám adják be.

A választás napját később fogom kitűzni.

Nagyszeben 1913, november 8-án.

Hanner, főszolgabíró.

Nr. 1604/1913 not,

1415

Publicațiune.

Comuna Bethlen (Becean), comitatul Făgăraș, **esărândează** pe timp de 3 ani începând din 1 Ian. 1913 **casa sa de cârciumă** provăzută cu licență și constatătoare din 3 odăi de cârciumă, 1 odaie de prăvălie, 2 odăi de locuit, 1 bucătărie, 2 pivnițe, 1 magazin de bucate, dimpreună cu edificiile economice, aparținătoare și grădina de legumi în estensiune de 1 jug. cat., prin licitațiune publică, ce se va ținga în **14 Decemvrie n. 1913**, la 1 oră p. m., în cancelaria comunală.

Prețul de strigare 1000 cor., vadiu 10%.

Condițiunile mai amănunțite se pot vedea în cancelaria comunală.

Bethlen, în 17 Noemvrie 1913.

Primăria comunală.

Ingrijitor de moșie.

Un econom român căsătorit, caută aplicare la vr'o moșie sau curte domnească, nevasta ca econoamă sau bucătăreasă, bărbatul ca econom sau alt serviciu, pe lângă plată lunară de 60 cor. și ale mâncării. Cunoaștem foarte bine toate lucrurile ce să țin de economie, atât la câmp cât și la curte, creșterea și îngrijirea vitelor, legumăritul, pomăritul și toate ce să țin de economie. Pot conduce o moșie de 250 holde, cu toate ce să țin la ea. Vorbesc, scriu și cetesc bine românește și ungurește, pot să mă angajez pe an sau pe lună. Suntem lucrători buni și sănătoși. Adresa la Administrația „Foaia Poporului”.

1387

Nouele călcăie de gumi**„BERSON”**

le poartă
orice om,
care preferă

elegantă și
mers plăcut!

1082

Bersonwerke, Budapest-Wien

Tonul trebuie pus pe cuvântul Scott.

Valoarea Emulsiunii de ulei de pește alui Scott a început a fi apreciată și din partea medicilor tot mai mult, dându-ne astfel prin aceasta zilnic ocaziune a o deosebi față de alte Emulsiuni cari sunt recomandate și să presupun a fi „tot așa de bune” ca Emulsiunea lui Scott. E deci

în interesul D-Voastră

dacă rămâneți pe lângă preparatul original al Emulsiunii lui Scott, fiindcă acesta e unicul pregătit după experiențele lui Scott, care după încercări de aproape 4 decenii a devenit un medicament plăcut și de un renume universal.

De aceea pretindeți și cum-părați numai Emulsiunea lui Scott!

Prețul unei sticle originale 2 cor. 50 fil. De vânzare în toate farmaciile. Trimițându-se 50 fil. în mărci postale la adresa SCOTT & BOWNE, G. m. b. H., Wien, VII și pe lângă provocare la ziarul acesta, să trimită prin o farmacie un pachet de probă gratuit.

1309

Croitorie de dame

Subscria aduc la cunoștință Onor. public din loc și jur, că am deschis în **Sibiu, Strada Turnului (Saggasse) Nr. 21** un atelier de croitorie pentru dame după croitura cea mai nouă de Berlin, unde voi executa hainele cele mai elegante, cu prețuri moderate. Apelând la sprijinul On. public, rămân

1382

cu toată stima

Maria Murășian.

Nu uita

stimate cetitor, — la comande sau tot felul de alte cumpărări făcute în urma unui inserat cetit în foaia noastră, — a aminti și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai cetit în inseratul din „Foaia Poporului”. Prin aceasta contribui și D-Ta la răspândirea și lăfăirea foi noastre, iar pe altă parte vei fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

O moșie de pășunat

cam 300 jugăre catastrale se dă în arândă momentan. Tot acolo se află de vânzare din mână liberă cam 600 măzi de notreț (trifoiu, fân și otavă), și o moară cu 2 pietrii și edificiile necesare. Doritorii să se adreseze la notarul cercual din comuna Gogán comitatul Kisküküllő.

1385

Taie lemne

cu mașina, ieftin și bine, Ilie Varvariu, Rășinari Nr. 885, unde să se adreseze oamenii din această comună. Iar Sibienii să se adreseze în prăvălia fabricii, de mașini Török în Sibiu, Poarta Cisnădiei.

1413

□□□□□□□□

Dr. Rudolf Kálmán
advocat

1399

și-a deschis cancelaria advocațională în **NAGYSZEBEN — SIBIU**, drumul Turnului Roșu Nr. 2/a vis-à-vis de Franzelăria militară, în casa dlui architect Szalay

□□□□□□□□

Spre atențiune.

În comuna Ibișdorful-săsăsc (Szászivánfalva), comitatul Târnavei-mari, 6 kilometri depărtare de orașul Mediaș, comunicație foarte bună, locuitori majoritate Români, să află o moșie de vânzare, de 12 jug. și o curte cu casă. Tot acolo să mai află o curte cu crâșmă de arândat pe mai mulți ani. Dorința ar fi ca după puțină să ajungă în mână românească. Doritorii să se adreseze la Mihailă Cuciu învățător în Ibișdorfu-Săsăsc (Szászivánfalva) ultima postă Mediaș (Medgyes), comitatul Târnavei-mari (Nagyküküllő-megye).

1414

Cărbuni
pentru foc din lemn de nuc
din Lupen

de folosit mai cu samă pentru lăcătuși și fierari precum și pentru încălzirea locuințelor, recomandă

cu toată stima

Eduard Zimmermann

Sibiu, Strada Gării (Bahngasse 14)

Telefon Nr. 230.

CASSA DE PĂSTRARE (REUNIUNE) ÎN SĂLIȘTE**AVIZ**

Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște primește

depuneri spre fructificare cu **5** și **5 1/2 %**

după mărimea sumei și termenul de abdicere. Darea de interese o plătește institutul.

Direcțiunea

1123

Atelier tehnic pentru dinți
CLARA CONNERTH

SIBIU, str. Măcelarilor 3, etagiul I

se oferă la orice îngrijire a dinților, în-deosebi înlocuirea coroanei dinților în aur, fie :: singuratici sau mai mulți la oiață ::

1254

ANDREAS PAKSA

turnătorie □□□□
de metal și artă

SIBIU

Str. Margarethen 18

Livrare promptă și lucru solid! — Prețuri ieftine!

se recomandă pentru executarea a tot felul de greutăți (măsurii), pompe pentru bere, pipe pentru bufi de vin, mașini pentru stropirea vîilor, clopotele pentru vite, pisăluguri din aramă, părți întregitoare la orice fel de mașini, precum și tot felul de lucrări, ce se țin de această branșă.

KALODONT

apă de gură

1044

Cine folosește zilnic și consecvent Odol, întrebuințează după a noastră cunoștință de azi, cel mai bun mijloc pentru dinți și gură. Prețul: sticlă mare K2 — mică „1” 20

Ați auzit de aceasta?

Dacă talpa sau călcăiele dela galoși de gumi s'au rupt și stricat, — atunci acestea se pot pune din nou

Galoși de gumi și
Galoși de iarnă (șoșoni)

calitate bună și mare alegere se află la

1408

„TURUL”

depozit ne încălțăminte

SIBIU, str. Cisnădiei 20

Binecunoscutele resturi de Moravia Rochii de dame din Loden

sunt ieftine și se află în cea mai bună calitate numai la firma
I. Ingrowitzer Webwarenerzeugung
JOSEF MASIK
în INGROWITZ, Mähren (Austria).
Aceste stoffe de lână (Loden) sunt o marfă minunată pentru revânzătorii, de oarece sunt foarte iubite de dame. — Cereți oferte. 1232

Soutit
prin lege

Imitațiunile
să urmăresc
prin lege

La tusa, răgușeli și troacnă
nu există alt mijloc mai bun de
cât veritabile

Bomboanele Menthomol

carl vindecă cu efect repede și sigur,
sunt plăcute la luat, au gust deplin
bun, nu vatămă stomacul și promo-
vează pofta de mâncare.

Prețul unui carton 40 fileri.
De căpătat în toate farmaciile și dr-
geriile. — La cumpărare să se observe
la numele „Menthomol“. — Pe fiecare
carton trebuie să figureze clicheul celor
4 pitici mai sus alăturați.

Fabrica: **A. EGGER și FIIL**
liferant de curte ces. și reg. WIEN.

Banca generală de asigurare mutuală

„Transsylvania“

asociație cu garanție limitată în Sibiu (Nagyszeben)
recomandă încheierea de

asigurări pe viață în cele mai culante condiții
de polițe (pentru învățători
confesionali și preoți români avantajii deosebite).

Ca speciale combinații deosebit de favorabile sunt de notat:

Asigurări simple și mixte cu participare de 40% la câștig.	Asigurări mixte cu rebonificare garantată de interese de 3%.
---	---

Asigurări de foc

deasemeni cu premii foarte
ieftine!

Dela fondarea „Transylvaniei“, sau plătit prin acest institut:

Capitale asigurate pe viață	K	5.458.689-43
Pagube de incendiu		5.456.645-67
În total a fost la Transsyl- asig. pe viață		11.740.710-—
vania la 31 Dec. 1912 asig. de foc		133.667.241-—
Capital de fondare și rezerve		2.603.400-—

Informațiuni și prospecte să dau în orice moment gratuit
la Direcțiune și la toate agenturile.

Persoane pricepute la afaceri de asigurare (achizitori) cari au legătură bune la oraș
și în provincie, să primească în serviciu totdeauna în cele mai favorabile condițiuni.

Escelente vinuri de masă

pe lângă prețuri moderate se află la

WILH. JIRELI

SIBIU, strada Urezeului Nr. 7

MOBILE

lucrate solid și
conștientos ...

333

se pot comanda la

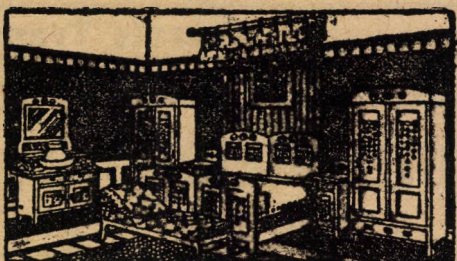
EMIL PETRUȚIU

Fabrică de mobile

SIBIU — NAGYSZEBEN, str. Sării 37

Specialist în:
mobile de tot felul
pentru tineri nou că-
sătorii, mobilări de
hoteluri, vile, insti-
tute, cafenele și
restaurațiuni

— Telefon Nr. 47 —
cu legătură în com. satreg

Atelier propriu de tapiserie

Se lucrează după planuri artistice

Capital social Coroane 1.200.000.

Telefon Nr. 188

Postsparcassa ung. 29.349

Banca generală de asigurare

societate pe acții în Sibiu — Nagyszeben

este prima bancă de asigurare ro-
mânească, înființată de institutele
financiare (băncile) române din Tran-
silvania și Ungaria.

Prezidentul direcțiunii: **PARTENIU COSMA**

directorul executiv al „Albinei“
și prezidentul „Solidarității“

Banca generală de asigurare

face tot felul de asigurări, ca asigurări contra focului și asigurări
asupra vieții în toate combinațiunile. Mai departe mijlocește: as-
igurări contra spargerilor, contra accidentelor și contra grindinei.
Toate aceste asigurări BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE
le face în condițiile cele mai favorabile. Asigurările să pot face
prin orice bancă românească, precum și la agenții și bărbaiți de
încredere ai societății. — Prospecte, tarife și informațiuni să dau
gratis și imediat

Persoanele cunoscute ca vizitatori buni și cu legă-
tori — pot fi primite oricând în serviciul societății

BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE

dă informațiuni gratuite în orice afaceri de asigurare fără deo-
sebie că aceste afaceri sunt făcute la ea sau la altă societate
de asigurare. Cei interesați să se adreseze cu încredere la:

Banca generală de asigurare

Sibiu-Nagyszeben — Edificiul „ALBINA“

Depozit bogat sortat!

1305

A. Henrich & W. Müller

Prima fabrică de piele sibiană

Sibiu, Bachgasse Nr. 3—5,

își recomandă fabricatele lor precum: tălpi
pentru opinci din piei întregi de boi și
bivoli, Vaches-Croupions și tălpi de bivoli cu
margini și fără margini în diferite calități.

Mai departe se află în depozitul fabricii un mare asortiment în
Părechi de opinci tăiate pentru femei, bărbați și copii.
Brandsohlkipsen și diferite bucăți de tălpi căzute.
Piei de vacă de vachs, lucii sau și în pregăteala lor
Pittlinguri de vachs,
Kipse de vachs,
Piei de vițel de vachs,

Piei crepate de vachs, Boxpittlinge, Mast-
boxe, Roxcalf, Chevreaux în diferite fărbi și
fabricate. Piei de oaie în fărbi diverse. Căptușeli
de oaie. Asortiment bogat în toate necesitățile aparți-
nătoare pantofăritului și cismăritului și în calapoade.

Călcăie de gumă.

Difervite lacuri, creme și mijloace pentru con-
servarea ghetelor. În despărțământul nostru propriu să
pregătesc, la dorință și după măsură, toate părțile de sus la
ghete (fețe) prompt și pe lângă prețurile cele mai ieftine.

Prețuri
solide!

Fabricate
proprii!

Serviciu coulant exact!

Uimitor de ieftin!

710 buc. pentru numai cor. 3'75.

Un orologiu aurit minunat precision „An-
ker“ cu umbletul de 36 oare pre lângă garanție de
3 ani împreună cu lanț frumos, o cravată de mă-
tasă pentru domni, un ac masiv de cravată, care
nu se rupe, 3 bucăți batiste fine, un inel pentru
domni cu piatră scumpă imitată, un spî pentru
țigări din spumă de mare imit., o oglindă minu-
nată de buzunar pentru toaletă, un aparat pentru
fotografat la moment, un scobitor de dinți fin con-
statător din 4 părți, broșă pentru dame „Noutate“
o păreche de bumbi de manchetă din aut double
„Ideal“ cu închizătoare patentată, un album mi-
nunar cu chipurile cele mai frumoase ale universu-
lui pentru cari fiecare trebuie să aibă interes, un
colar minunar pentru dame din mărgelă orientale,
cari nu se sparg, 20 obiecte fine pentru corespon-
dență și încă 610 obiecte necesare pentru casă,
teafre laolaltă împreună cu orologiu, care singur
valorează banii accepția, costă numai cor 3'75. Tri-
miterea se face cu rambursă prin Export-Haus
„LOUVRE“ 1873

F. Windisch, Krakau Nr. M. 28
NB. Ce nu convin, se retrimite banii.

Atențiune!

50,000 părechi de ghetă
4 părechi de ghetă numai cor. 8'—

Din cauză că mai multe fabrici
mari au încetat plățile, am fost încre-
dintat a cheltui o mare cantitate de
ghete adânc sub prețul de fabricare.
Deci eu vând fiecareia 2 părechi ghetă
cu șinoare, pentru domni și 2 părechi
pentru dame, de piele brună sau neagră,
galoșată, cu talpă bătută cu cuie, foarte
eleg. fasonul cel mai nou, mărimea con-
form numărului. Toate 4 părechile costă
numai cor. 8'—. Trimitere per rambursă

A. GELB, Export de ghetă

Krakau Nr. 40

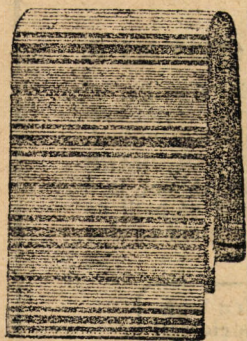
Schimbul e admis sau banii retour.

Prima neguțatorie mare de vinuri Ludwig Fronius

SIBIU, Pivnița „Mönehhof“

SPECIALITĂȚI:
Tucă veritabilă, fierbere
proprie și Romuri lamaica
direct importate.

Fabrică de lichori
și lăbărie
de rachuri
Mare neguțatorie
de rachuri de
Drold, Trevere și
Prune

Lepedeauă de iarnă Nordpol din flanel de spălat

Aceste lepedeauă din flanel sunt foarte durabile și sunt lucrate în diferite culori drăgășe, cu borduri sau învârgate și cu margini foarte tari. Se pot folosi cu deosebire pentru hoteluri, ospătării, case de bolnavi, brutari, măcelari precum și pentru treburile private.

1 buc. lepedeu de flanel „Nordpol“ costă numai cor. 2.40
3 buc. lepedeauă de flanel „Nordpol“ costă numai cor. 6.90
6 buc. lepedeauă de flanel „Nordpol“ costă numai cor. 13.20

Se poate comanda pe lângă rambursă prin Casa de expoziție specială

GUSTAV GREINER, Wien,
III., Hauptstrasse 87. 1410

Ocazie foarte potrivită

la prăvălia de încălțăminte

Vasilie Ban, „La cisma mare roșie“
Sibiu, strada Ocnei Nr. 7
pe lângă prețuri ieftine.

Tot felul de ghete, în orice anotimp, cu prețuri de reclamă.

Prețuri:

Ghete în Chevreaux, Box sau Kalv:

Pentru copii, mărimea . . . 20-25 = K 3-4
26-28 = 4-5
29-34 = 5-7
35-39 = 7-9

Principalul meu
este:
Căștig puțin,
vânzare mare!

Păpuși de jumătate pentru dame Chevreaux și Box sau Kalv . . . 4-14

Ghete înalte pentru dame Chevreaux și Box sau Kalv . . . 8-14

Ghete de lucru pentru domni, tari, es-

cuție în Kalv sau piele de vichie . . . 7-

Ghete în Chevreaux sau Box:

Ghete pentru domni cu gumi sau băieri K 9.50

bumbi sau ideal . . . 10-

Kobrak . . . 14-

Osleria . . . 12-

formă americană . . . 13-

formă americană, . . . 10-

cu bumbi și băieri

Ghete pentru domni, piele Antilope în

toate culorile . . . 20-

Mare alegere în:

cisme pentru copii
și domni.

Camăși cu 4, 5, 6, 8
și 8 cor.

In duminică și sărbători e deschis până la 10 ore a. m.

Atelier de curelărie, selărie și coferărie ORENDT. G. & FEIRI. W.

(odinoară Societatea curelarilor)

Strada Cisnădiei 45 - SIBIU - Helftaurgasse 45

Magazin foarte bogat în
articole pentru căro-
țat, călărit, vânat,
sport și volaj, co-
clăzi și procovă-
turi, portmonee și
bretele solide și

alte articole de ga-
lanterie cu prețurile
cele mai moderate. Cu-
rele de mașini, cu-
rele de călărit și le-
gat, Sky (vârsobi)
permanent în deposit.

Toate articolele din
branșele numite și repara-
tura lor se execută
prompt și ieftin. — Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.
— Comandă prin poștă se execută prompt și conștient.

Mare deposit de hamuri pentru cai dela solurile
cele mai ieftine până la cele mai fine, coperi-
toare (foluri) de cai și cofere de călătorie.

Povestea unui popă.

Părintele Dubois, preot în împrejurimile orașului Poitiers, era atins de o boală gravă de stomac. El vărsa tot ce mânca:

„Aveam, zice el, o constipație teribilă și treceau 8 sau 10 zile, fără să mă pot ușura. Eram de o paloare și de o slăbiciune extremă. Pe când, sănătos fiind, am un caracter blând și binevoitor, devenisem impresionabil până la exces; mă întristam adânc asupra soartei mele și mă năcăjeam la cea mai mică nemulțumire; perzând din ce în ce mai mult răbdarea și sângele rece, deveneam câte-odată nedrept și violent. Auzind de fericite succese obținute prin întrebuintarea prafului de Cărbune de Belloc, m'am dus într-o zi la Poitiers și am cumpărat un flacon.

Părintele DUBOIS

„Câte-va ore după prima întrebuintare, m'am simțit așa bine încât nu-mi venea să cred. Boala mea era gravă.

Am luat Cărbune de Belloc în dosă mare, 3 și 4 lingurițe dimineața și tot atâtea seara. Măncam cu plăcere, chiar cu aviditate. Era pentru mine o datorie imperioasă de a mânca mult. După cele dintâi lingurițe încetară vărsăturile. Patru zile mai târziu, constipația mea, atât de rebelă, pieri pentru a nu mai reapare. De atunci, începui a digera, nu mă mai doare capul, dorm bine, pot ceti și lucra la ceremoniile mele. Coloarea și grăsimile mi-au revenit odată cu dispoziția de altă dată. Am urmat tratamentul timp de o lună consumând 4 flacoane de Cărbune de Belloc.

De atunci, mănânc ori-ce fel de bucate, sunt perfect sănătos și au trecut trei ani, de nu m'am mai îmbolnăvit.

Semnăt: Adrien Dubois, 9 Decembrie 1889.

Întrebuintarea Cărbunelui de Belloc, în dosă de 2-3 lingurițe după fiecare masă, ajunge în adevăr, pentru a vindeca în câteva zile boalele de stomac chiar și pe cele mai vechi și mai rebele la orice tratament. El produce în stomac o senzațiune plăcută de poftă de mâncare, grăbește digestiunea și face să dispară constipația.

Este suveran contra îngreuerii stomacului după masă, contra migrenelor rezultând din reaua digestiune, contra greței, sughițului și tuturor afecțiunilor nervoase ale stomacului și intestinelor.

Mijlocul cel mai simplu de a lua praful de Belloc, este de a-l topi amestecându-l într-un pahar cu apă curată sau zaharată pentru a-l bea apoi după voe, dintr'odată sau de mai multe ori.

Cărbunele de Belloc nu poate face decât bine, niciodată rău, oricare ar fi doza în care e luat. Se găsește în toate farmaciile și drogeriile. Preparațiunea: Maison Frère, Paris, 19, rue Jacob. — Prețul pentru o sticlă pulvere cor. 2.75, pentru o sticlă pilule cor. 2.25.

S'a încercat a se face imitațiuni ale Cărbunelui de Belloc, dar ele sunt ineficace și nu vindecă fiindcă sunt rău preparate.

Pentru a evita orice eroare, priviți bine dacă eticheta flaconului poartă numele lui Belloc.

P.-S. Persoanele cari nu se pot obicinui a înghiți praful de Cărbune, pot să-i înlocuiască cu Pastilele de Belloc, luând 2 sau 3 pastile după fiecare masă și ori de câteori au dureri.

Se obțin aceleași efecte salutare și o vindecare tot atât de sigură.

Aceste pastile conțin numai cărbune pur. E destul a le pune în gură unde e și se disolvă singure și a înghiți saliva.

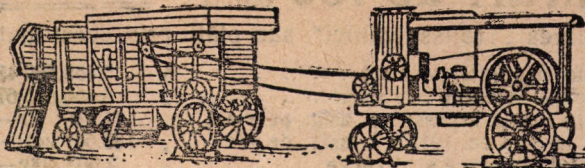
1363

AGRICOLĂ

întreprindere de mașini

agricole și motoare

BUDAPEST, V., Kóráll-utca 9

Ce e
bun e și
ieftin!Ce e
bun e și
ieftin!

Tot felul de uleiuri și curele

Motoare

de uleiuri brut originale șvediane și ori-
ginale Diesel pentru instalațiuni de mori
și pentru alte scopuri industriale.

Motoare

de benzin și uleiuri brut pentru garnituri de
t. eierat, cari funcționează în toată țara spre
deplină îndestulare a cumpărătorilor.

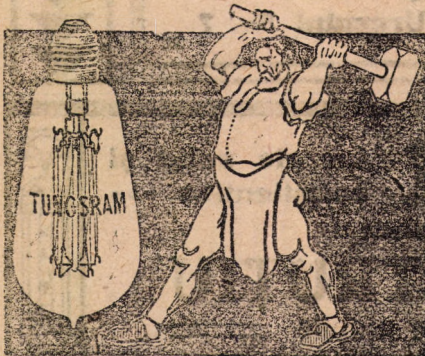
Se află pururea în depozit.

1371

Prețuri moderate. — Condițiunile cele mai favorabile de sol-
vire în rate pe mai mulți ani. — Catalog de prețuri și deslu-
șiri de specialitate se dau la cerere gratuit și franco.

— Corespondență românească. —

Tot soiul de articoli tehnici

Nu întrebuințați altă marcă decât
Para cu drot original

prevăzută cu marca de scutit

„TUNGSRAM“

Atențiune la fașificări!

Vereinigtes Glühlampen- und
Elektrizitäts-G., Ujpest 4.

„Compagnie Generale Transatlantique“

Linia Franceză

Linie regulată directă

Havre—Newyork și Canada

preste Basel (Elveția) și Paris

1394

Cancelaria: BUDAPEST, VII, Baros-tér 15

Telefon: 14-97

cel mai bun călcăiu de gumi

Reprezentanță pentru 1395
Sibiu și împrejurime

A. Henrich & W. Müller, Sibiu

Beutură es-
celentă și cu
gust bun care
produce
sânge. — Re-
comandă de
medici contra
bolii de
anemie, lip-
să de sânge,
nervozitate,
reconvales-
cență. Influi-
tează producerea
sângelui, in-
tărește mușchii și nervii, dă apetit
fără a avea ceva urmări neplăcute
asupra stomacului sau la dinți.

Prețul unei sticle mari Cor.
300, una mică Cor. 7. — Se capătă
la toate apotecile.

Depozitul principal la:
GUIDO FABRITIUS,
apotecar la Sibiu.

Lemne de fag pentru foc prima

în blane neplutite pe vagon (10.000
chilogram greutate) cu cor. 200.—
1 stângin (blane de 1 m. lungi) „ 40.—
1 stângin (blane de 1 m.
lungi) tăiate și crepate „ 44.—
1 stângin lemne de stejar
în blane aduse acasă „ 30.—
Butuci din lemne de foc moale în va-
goane sau în mic, recomandă

cu toată stima

Eduard Zimmermann

Sibiu, Strada Gării (Bahngasse) 14

Telefon Nr. 280.

1430

Inseratele

numai atunci au va-
loare mare, dacă să
răspândesc pretu-
tindenea, în toate
părțile, în toate cer-
curile sociale. Pen-
tru acest scop se
oferă indeosebi in-
serarea în „FOAIA
POPORULUI”.
Informații să dau
și comande să pri-
mesec la adminis-
trația „FOII PO-
PORULUI”.
1314

100.000 oroloage

Din cauza războiului balcanic
sunt silit a pune în vânzare
100.000 de oroloage din argint
imitat cu mașinărie Anker Ro-
mont, excelentă așezată în Ru-
bine, care au fost designate
pentru Turcia, pe lângă prețul
de bașcoură de 3 Cor. bucata
2 buc. Cor. 5 80, 5 buc. Cor.
14.—, 10 buc. Cor. 27.—. Aș-
dădă nimeni să nu intrească această ocaziune de
a și comanda acest orolog în excelent și într'adevăr
de joasă preț. Comandă numai decât, pentru-
că în scurt timp vor fi toate vândute, și ani ga-
ranție în scris. Trimite pe lângă rambursă prin

Uhren-Zentrale

în KRAKAU, Postfach 40/F

Berea albă și neagră din Bereria dela Trei-Stejar!

în SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere
e căutată și
se bea cu plă-
cere de toți
cari o cunosc,
atât la oraș
cât și la sate

Că berea
noastră e
foarte cău-
tă se poate
vedea și de
acolo, că cum-
părătorii se
amulțesc
mereu

Viță americană altoită

precum și viță ame-
ricană pentru altoit,
fără rădăcini, în diferite varie-
tăți, furnizează renumită și de mulți ani
recunoscută ca cea mai de încredere
pepinieră.

Fr. Caspari

Medias-Medgyes (Nagyküküllő vm.)

Serviciu conștiințios. — Soluri garantate.

Catalogul se trimite la cerere gra-
tis și franco. În catalog sunt publicate mai

multe scrisori de mulțumire primite din toate părțile țării, astfel că înainte de a face
comanda, oricine poate cere informații în scris sau verbal de la d-nii proprietari cari
mi-au trimis acele scrisori și se pot convinge astfel de absoluta încredere ce o pot
avea în firma de mai sus.

1314

Nu-i reclamă — ci e fapt că fiecare în interesul său propriu numai în

Warenhaus Grünberger

să facă cumpărări de

Haine pentru domni, dame

— băieți, fete și copii —

bluse, rochii, jupoane, negli-
gés și costume pentru dame

Mare alegere!
Prețuri fără
concrență!

Cel mai mare
depozit
de blănării!

Strada Cisnădiei, Palatul comandel de corp.

500.000 de pași

poate umbla cu așa o păreche de pa-
puci sau cizme, cari sunt cumpărate din
atelierul meu sau sunt provăzute cu
numele **GEORGE LIMPEDE**

Gratis reparez orice încălță-
mintă soco-
tind dela cumpărare 3 luni, dacă în

acest timp e de lipsă ceva
reparare.

GEORGE LIMPEDE
SIBIU

Piața Brânzei Nr. 9

Vinuri minunate!

Din cauza unei mari rezerve
de vinuri, se vând prelângă
prețuri moderate vinuri garan-
tat naturale din anii 1908, 1910
și 1911 în diferite calități la

Heinrich Rieger

Prăvălie mare de vinuri

SIBIU, strada Gușteriții Nr. 7

Vânzare în mic și mare

Balsamul apotecarului A. Thierry

Allein echter Balsam
aus der Schuttenberg-Apothek des
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch-Sauerbrunn.

e un mijloc neîntrecut la boale de plămâni și de piept,
moderează catarul, oprește flegma, ușurează durerile tusei.
Are efect excelent la aprindere de gât, răgușală și la boale de
gât, friguri, indeosebi sgăriuri în stomac și colică. Vindecă bo-
alele genitale și hemoroide, curăță rărunții și întărește apetitul și
mistuirea. Servește tare bine contra durerilor de dinți, a d'întilor gă
unoși, contra mirosului de gură și alte boale de dinți și de gură.
Încetează mirosul provenit din gură sau stomac. Mijloc bun contra
limbricilor. Vindecă tot felul de răi, orban, beșici provenite din ser-
bințeli, buboie, buburze, răni provenite din arsură, membre
degerate, sgrăbunțe, bube ce-au eșit pe piele, dureri de urechi
etc. Să nu lipsească din nici o familie, indeosebi când bătute epi-
demii de influență, holera și alte epidemii. Scrie la: 1072
A. Thierry, apotecă la Ingerul păzitor în Pregrada bei Rohitsch
12 sticle mici sau 6 sticle mari sau 1 sticlă mare specială cor. 5.—
La comanda mai mari e prețul mult mai ieftin!

Singura veritabilă

1072

Alifie-Centifolia a lui Thierry

Împiedică și oprește înveninarea sângelui. Face de prisos operațiile.

Se folosește: la femei cari lăptează, la pornirea lăptelui, împotriva im-
potririi peptului, la orban, inflamație de picioare sau de os, răni, pi-
cioare umflate și la mănecarea osului; apoi la răni de sabie, im-
punsături, impușcături, tăieturi și sdruncinări, precum și la înlăturarea
dina corp a obiectelor străine, ca: sticlă, tanduri, pietriș, alicie, spini etc.,
la tot felul de umflături răni, carbunc, chiar și la cancer (rac); la
negei pe mâni sau la picioare, beșici, răni la picioare, răni de ar-
sură, la slăbire provenită din zăcut mult, beșici de sânge, curgeri de
urechi etc. etc. 2 cutii costă K 3 60, pe lângă trimiterea înainte a ba-
nilor sau cu rambursă. Se capătă la apotecarul Török Jozsef în Bu-
dapesta și în cele mai multe apotece din țară. En gros se află la droghe-
riile: Thalmayer și Seitz, Erezli Hochmeister și Frații Radano-
vits în Budapesta. Unde nu e depozit să se comande direct dela:

A. THIERRY, Apotecă la In-
gerul păzitor în **PREGRADA** (lângă Rohits-
Sauerbrunn).

NEIGE DE FLEURSe cea mai nouă
științifică lucrată**Cremă pentru mâni și față**

și cea mai bună mijlocire igienică a timpului prezent.

Tuba 80 fileri De vânzare în tot loc. Doza cor. 1.60

Fabrică de licheruri foarte fine

Înființată la 1878.

Premiată: în Sibiu cu medalia de aur, Londra cu med. de aur și crucea de onoare.
Bruxela și Paris cu medalia de aur și grand prix.**Heinrich Rieger**

Sibiu, strada Gușteriții Nr. 7

recomandă licherurile sale excelente precum Rum, rachiuri de drojzii, trevere și
:: de prune ca și ::**ȚUICĂ**veritabilă curată pre lângă prețurile cele
:: mai ieftine. ::**HEINRICH RIEGER, strada Gușteriții Nr. 7.****Ludovic Ferencz**

croitor de bărbați

SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12

recomandă p. t. publicului
cele mai noue stoffe de
toamnă și iarnă în mare
asortiment.**Noutățile**sosite chiar acum, pentru haine
de bărbați stoffe englezești,
francezești și indigene, din
cari se execută după măsură cele
mai moderne vestimente precum:
Sacko, Jaquette și haine de
salon, cu prețuri foarte moderate.Deosebită atențiune
merită noutățile de stoffe pentru
pardisuri și „Raglam“, cari
se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențelor confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebită atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți. — În cazuri de urgență confecționez un rând complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articole de uniformă, după prescripție croitoră cea mai nouă.

100.000 oroloage!

Din cauza războiului balcanic sunt silit a pune în vânzare 100.000 de oroloage din argint imitat cu masinărie Anker-Remont. excelentă așezată în Rubine, care au fost designate pentru Turcia, pe lângă prețurile băjocură de 5 Cor. bucata 2 buc. Cor. 5.80, 5 buc. Cor. 14.—, 10 buc. Cor. 27.—. Așadară nimeni să nu înțeleasă această ocaziune de a și comanda acest orologin excelent și într'adevăr de jumătate cinstit. Comandă numai decât, pentru că în scurt timp vor fi toate vândute, 3 ani garanție în scris. Trimite pe lângă rambursă prin

Simon Lustig

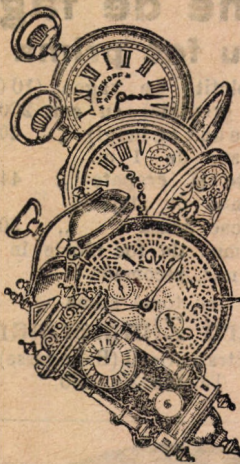
1379

Uhrenfabrikslager, Neu Sandz 6 24

500. Coroane

ar mai căpăta vre-odată durere de dinți ori fi va miroși gura după ce va folosi apa de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 80 fil. Ed. Bartilla-Winkler Viena 1911, Sommergasse 1. în Sibiu: la farmacia: în Piața mare 10; în Piața mică 27; strada Cisnădiei 59; ulița Turnului (Sagasse); ulița Ocnei 2; farmacia Teutsch; Meltzer, str. Gușteriții și str. Cisnădiei. în Bistrița: farmacia lui Herbert. Sebeșul-săseșc: farmacia Lederhiller. Sighișoara: farmacia lui Ligner.

Să se ceară pretutindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile unde nu se poate căpăta, trimit o sticlă cu 5 cor. 80 fil. franco

8 zile de probă

trimit la ori-și-cine cu rambursă din oroloagele de mai jos (în care timp se pot schimba ori cere banii retur) și anume:

Orologiu american de nichel	cor. 2.80
patent Roskopf	cor. 3.—
american Goldin	cor. 3.50
de tren Roskopf	cor. 4.—
Roskopf cu 2 capace	cor. 4.50
lat	cor. 5.—
cu 2 capace, imitație de argint	cor. 6.—
de aur 14 carate	cor. 18.—
original Omega	cor. 20.—
deșteptător de concurență, 12 cm. înalt	cor. 2.—
marca Junghaus	cor. 3.—
cu cadran Radium	cor. 4.—
Radium, cu 2 clopote	cor. 5.—
cu muzică	cor. 6.—
pendulă, 75 cm. înalt	cor. 8.—
cu sunet de clopot	cor. 10.—
cu automat de muzică și batere	cor. 14.—
rotund cu deșteptător	cor. 6.—

Garanție pe 3 ani în scris. — Trimiterea prin rambursă.

Max Böhnell, = WIEN, IV. =

1405 Lista de prețuri originală de fabrică se trimite gratis

Carte nouă:

ANECDOTE

cu un adaus: „Insemnări autobiografice“

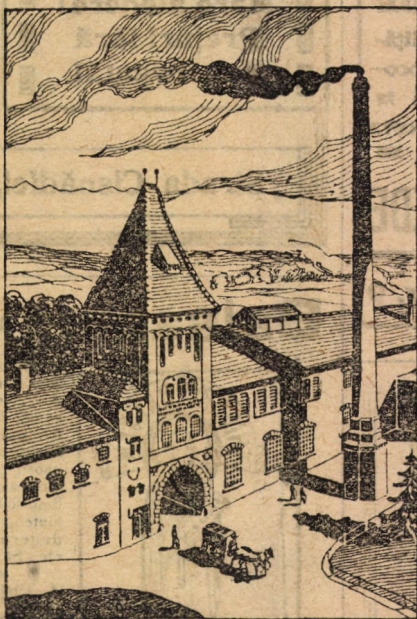
de
Teodor V. Borza

1150

Variațiul și bogatul cuprins al acestei broșuri e următorul:

În loc de prefață
Din viața preotului Teodor V.
Borza, autobiografie
Ris căscat
O predică frumoasă
Reamintire din anul 1842
Sasul și Românul
Solerul la Milentiu (1897)
Papa săseșc și predica
Sasul și bolii
Un voiaș cu alt voiaș
Solerul la Vănaș
Sasul curajos
Cula merge la peșt
Cula lărași la peșt
Un toast, fluit la adunarea des-

părământului Asociațiunei la
Medias, în 28 August 1898
Un mire cinstit în coteț
Țiganul cinstit
Țiganul vânător
Țiganul husar
Nădragii Țiganului
Sasul păcurar
Țiganul cărturar — Păscălerul
Ingropăciunea Vaivodului
O predică pe un vârf de satcă
Un toast
La Sângiorz, gratulare d-lui pro-
topop Georgiu Simu
Un peștor surd
O nuntă țigănească

Se poate procura cu prețul de 80 bani, trimis
înainte, dela Librăria „Poporul“ în Sibiu,
precum și dela autor în Boarta (Mihályfalva) u. p.
Șeica mare (Nagyselek)**Hagerbräu****FRAȚII HAGER**

= Bererie în Sibiu =

recomandă escelețele și durabilele
Beri pentru export**Bere albă Lager**
și
= Bere Bock =

...

Serviciu cu prețuri moderate!!!

Hagerbräu

1078

La comanda dela orice firme, despre care ai aflat din Foaie, **să amintești**
totdeauna, că ai cefit **„Foaia Poporului“** ca astfel să îi servi
inseratul respectiv în bine, grabnic și ieftin